

Morală a fabulei în șapte tablouri

ÎN ATENȚIA LECTORULUI

A folosi privilegiul autorului pentru a prezenta, în afara textului în sine, formula unei piese propusă spre lectură — iată un procedeu insolit și nu lipsit de riscuri. Pe buzele cui nu se află astăzi sentința conform căreia fiecare operă trebuie să se explice exclusiv prin propriile-i mijloace? Lumea e predispusă să vadă în orice fel de considerații preliminare un fel de cîrje cioplite pentru uzul unui olog iremediabil, suferind de paralizie artistică. Și se cuvine recunoscut că acest fel de a judeca lucrurile are acoperirea bunului simț.

Există totuși cazuri cînd reflectorul intențiilor trebuie proiectat asupra unei lucrări dramatice la lectură; subliniez acest ultim cuvînt deoarece, pe o scenă, între direcțiile programatice și realizarea lor plastic-expresivă se realizează un acord (sau dezacord) mult mai ușor de sesizat.

Avatarurile sentimentale cu resort mecanic ale tinerei Zozo, pendulările sale egale între două atracții sortite să se anuleze reciproc, zig-zag-ul executat, cel puțin pînă la un punct, cu „imparțialitate”, m-au condus inițial spre scena teatrului de păpuși. Cadrul de proporții liliputane și specificul mișcării păpușerești ar avea meritul să sublinieze caracterul convențional al dilemei în care „se zbate” candidata la fericire, ar amplifica, prin contrast, pentru spectatorul matur (din toate punctele de vedere) sensurile acelor petreceri cu viitorul, rezolvate de Zozo sumar. În plus, tehnica specială a acestui gen de teatru ar permite obținerea unor efecte spectaculare, integrate în țesătura conflictului și de loc neglijabile.

Aceasta ar fi teza.

Interpretarea aceleiași piese la scara umană — pe scena unui teatru dramatic — ar schimba, firește, numeroase raporturi. Lăsînd la o parte necesitatea modificării cîtorva momente, imposibil de realizat în teatrul „normal” (finalurile la tablourile 4, 6 și 7), este însă de notat că, în gura unor actori, majoritatea replicilor acuză mai puternic pauperitatea spirituală a protagoniștilor cu pretenții snobe într-un caz (Galett) cu vehemențe fruste în alt caz (Bică), în esență ciudat de înrudiți prin mîrginirea co-

PERSONAJELE :	Zoe, zisă și Zozo o fată oarecare Paul Victor Cezar Galett cîntăreț de operă Bică pilot în aviația utilitară Madame Agnès croitoreasă de lux O soră medicală Un locotenent de miliție Un circar bătrîn Un drumeț Cezar un ciine Saint-Bernard Doi cai amăriți Dînsul personaj la scara umanului — spectator din sală
VOCI :	Vocea unui operator radio O voce stilată la dictafon O curioasă voce gutural-canină O voce serafică

PERSONAJELE PĂPUȘI PE SCENA UNUI TEATRU DRAMATIC

TABLOUL 1 (Bîlciul) : Ciinele, circarul, Zozo (în „barcă”)

TABLOUL 2 (Spitalul) : Sora, ciinele

TABLOUL 3 (Vila) : Galett (numai pînă o cheamă pe Mme Agnès), Zozo (numai din momentul probelor de rochii pînă la sfîrșitul tabloului).

mună. Desenată în linii groase, asimilind burlescul, piesa astfel pusă în scenă (și, respectiv lecturată prin prisma dramatică obișnuită, cu eroi la scara 1/1) ar avea un singur avantaj, acesta însă substanțial: acela de a invita mai direct spectatorul să recunoască, în evoluția personajelor caricaturale, fenomenele incriminate existente în societatea noastră.

Aceasta ar fi antiteza.

Sinteza s-a impus firesc. Zozo între pământ și cer oferă posibilitatea unui spectacol de tehnică scenică mixtă, în care actorul joacă alături de păpușă și împreună cu ea, cedându-i locul adeseori, pentru ca personajul întruchipat să reapară, fără tranziție, la alte dimensiuni — dar cu o foarte marcată unitate de concepție și stil. Soluția fiind dictată de conținut, iar nu ca un „trouville” autonom, transformările alternante ale eroilor în oameni și păpuși corespund ponderei pe care o capătă la un anumit moment dat, în comportamentul lor, reacția tipică ființei vii la solicitări diverse și, respectiv, automatismele dezumanizante. Dar cele două ipostaze tind mereu către o linie de mijloc, de fuziune caracterologică, așa încît și actorii vor fi invitați să practice un joc apropiat pantomimei, cu o mișcare scenică epurată de sinuozități excesive, vizînd astfel o stilizare de natură mecanică.

Practic, o asemenea formulă implică evident anumite dificultăți, destul de serioase, însă, după părerea mea, nu insurmontabile. Ele constă, înainte de orice, în amenajarea scenei teatrului de proză, astfel ca acționarea personajelor păpușă să poată avea loc conform tehnicii păpușărești, lăsînd totodată suficient spațiu de joc actorilor. Păpușile însele vor fi sensibil mai mari decît cele obișnuite; manevrarea lor va putea fi facilitată, cel puțin în scenele cheie, de partenerii-actori. În sfîrșit, costumele identice și identitatea de voce vor contribui la unitatea celor două Zozo, celor doi Galett, celor doi Bică, etc.

Se înțelege, textul de față se oferă și studiului teatrelor de păpuși. În măsura în care aceste teatre își însușesc punctul de vedere al autorului, va fi de-ajuns să elimine cîntecul de la „fața de cortină” cu care începe partea a doua și cîteva indicații de regie lesne de identificat, pentru ca oscilanta Zozo să poată fi găzduită pe podiumul unei scene minuscule.

Șt. I.

TABLOUL 4 (Terasa vilei): Zoe, Bică (amîndoi numai din momentul parodierii circului), cîinele.

TABLOUL 5 (Elicopterul): Bică, cîinele.

TABLOUL 6 (Piscina): Madame Agnès, Zozo (tot tabloul, cu excepția momentului de pe trambulină.) Galett (numai cît stă culcat pe banchetă.)

TABLOUL 7 (Cîmpul înzăpezit): Toate personajele, minus, firește Dînsul.

TITLURILE SONGURILOR

Partea I-a

1. Cîntecul reclamei pentru bărcile zburătoare
2. Cîntecul drumețului cumsecade
3. Cîntecul marei presimțiri
4. Cîntecul singurului talent necesar
5. Cîntecul femeii șic
6. Cîntecul lucrului veritabil
7. Cîntecul ye-ye despre dilemă

Partea a II-a

8. Cîntecul despre mecano-sentimente
9. Cîntecul despre aripile de plumb
10. Recitativul conjugal nr. 1
11. Recitativul conjugal nr. 2
12. Cîntecul jocului-coșmar
13. Cîntecul de așteptare al deznodămîntului
14. Două muzici două, mare final mare

Un bilci de tipul „Moșilor“. Totul se mișcă, se rotește, se dă peste cap. Banda sonoră trebuie să reproducă strigătele specifice — „Alvița, ia alvița“, „Baloane, baloane colorate, gata umflate, ia baloane!“, „Care vii la călușei, că zboară ca niște smei!“, „Hai la încercarea puterii!“, „Poftiți să vedeți zidul morții!“, „Încercați-vă norocul la roata no-ro-cu-lui!“, „Cumpărați la bălatu', la Ionică saftea mică — două la leu, cinci la doi lei!“ etc. etc.

Un ciine Saint-Bernard, mare și frumos, se plimbă adulmecind. E urmat la mică distanță de o mașină de lux, decapotabilă, la volanul căreia un domn elegant, puțin cam gras, cu un fular în jurul gâtului, conduce și claxonează. E Galett.

GALETT: Cezar! Cezar! Unde te tot duci? Vin' aici, Cezar! Aici nu e loc de plimbare. Mă superi, Cezar. Mașina n-are loc să înainteze.

(*Ciinele se oprește și se așază, admirând bilciul. Un circar, în fața celor două „bărți zburătoare“ cu care își câștigă existența, le face reclamă.*)

CIRCARUL (*cîntă*):

Ia hai, neamule, încearcă.
Suie-n barcă, dă-te-n barcă!
Îți faci vînt încolo-ncoace
Și te legeni cum îți place.
Vino, neamule, de zboară.
Nici capul n-o să te doară.
Fără bice, huța-huța,
Fuge pînă-n nori căruța.

BICĂ (*își face loc*): Dă-mi un bilet, bătrîne. Mi-e dor de cer, poate îl ating cu mîna și din hodoroaga asta a ta.
(*Urcă în barcă, începe să-și facă vînt.*)

CIRCARUL: Bravo, bravo! Te pricepi, ai?

BICĂ: Eu? Oho! Stai și-ai să vezi. Ori fug cu toții, ori dau cu toții buluc încoace, de poftă. (*Ciinele Cezar urmărește mișcarea bărcii, mișcîndu-și ritmic capul.*)

GALETT: E pentru ultima oară, Cezar, că te las să-ți faci mendrele. Cînd te sature de privit, să vii aici. (*Desface un ziar și se cufundă în lectură. De bărcile zburătoare de apropiere Zoe, mai familiar denumită Zozo, o fetișcană drăguță, cu nasul în vînt, îmbrăcată modest, într-o rochiță viu colorată.*)

ZOZO: Am cumpărat zahăr-fulgi și l-am mîncat. Am tras la tir și am nimerit cinci gloante din șase. M-am dat pe tobogan. Am trecut prin odaia cu surprize și m-am privit în oglinzile alea caraghioase. Ce-ar mai fi de făcut la bilci? (*Se oprește, scoate o exclamație de incîntare.*) Bărți! Niciodată nu m-am dat în bărci!

CIRCARUL: Cumpărați bilete! Poftiți vă rog! Prețu-i mic, plăcerea mare!
(*Cîntă.*)

Nu sta, neamule, pe gînduri.
Opt odgoane, șase scînduri,
Doar le miști nițel și lesne
Prinzi pe Dumnezeu de glezne.
Ori îl tragi pe dînsu-n vale,
Ori faci față dumisale.
E-o minunc, nu-i o barcă.
Suie, neamule, și-ncearcă!

(*Zozo, în barcă, își face vînt cu mult aplomb.*)

BICĂ (*a ajuns aproape să se dea peste cap în „barca“ lui*): Bravo, fetițe, curaj, rîndunico! Am și eu cu cine să mă măsoar. Hai: u-na, do-uă...

ZOZO: Nu vreau să mă întrec cu dumneata...

BICĂ: Dar cu cine?

ZOZO: Cu nimeni.

BICĂ: Nu-ți faci vînt cum trebuie. Uite, așa se face. (*Recurge la demonstrații echilibristice.*)

ZOZO: Nu-mi trebuie. Mai bine să fiu lăsată-n pace.

BICĂ: Păi așa. ducă-se dracului, n-ai nici o bucurie. Ascultă-mă pe mine. că-s de meserie. trăiesc foarte puțin pe pămînt. Am să te învăț mișcarea. A-ten-ți-e, hop! (*A sărit dintr-o barcă în cealaltă. Zozo a scos un țipăt. Mare rumoare în bilci, ciinele e agitat, Galett a abandonat ziarul. Circarul a rămas cu gura căscată.*)

GALETT: Ce nebunie!

ZOZO (*pieșcă de frică*): Jos! Jos! Vreau jos! Jos!

BICĂ (*rîzînd*): Frumoasă fată! Păcat că tipă în halul ăsta. Dacă nu știe cu ce as al zborului are de-a face... (*Își face vînt tot mai primejdios.*)

GALETT (*adresîndu-se Circarului*): Dumneata nu poți să-l oprești? N-ai un mijloc oarecare să oprești drăcia?

CIRCARUL: Ba da. frîna. (*Se repede la frînă în același timp cu ciinele. Trag unul într-o parte, celălalt în cealaltă parte — rezultatul e nul.*)

BICĂ : Țin-te bine, fată dragă, acu'-acu' ne dăm peste cap.

ZOZO : Nuuuu... (Și țipătul ei a fost sincer, pentru că, dându-și drumul, fată cade, mai bine zis se aruncă din barcă. Fericită traiectorie : a căzut drept în mașina, decapotabilă, cum s-a văzut, a lui Galett.)

CIRCARUL : Ce-ai făcut dom'le, m-ai nenorocit ! Dacă moare domnișoara ? Oprește, dă-te jos, n-auzi ? Oprește !

BICĂ (Circarului) : Cheamă un doctor ! (Coboară.)

GALETT (Circarului) : Cheamă miliția. (Urcă în mașină.)

CIRCARUL : Scapă ?

GALETT : Nu știu. Trăiește. Vom vedea. Cezar, ai grijă ca individul să nu dispară. (Mașina pornește, ciinele se postează lângă Bică.)

(Luminile bilciului se sting, forfota se potolește. Un drumet, cu o dăsață în spănare, trece încet printre barăci și cîntă)

DRUMETUL :

Eu sînt un drumet. Eu circul.

Azi văd Moșii, mîine circul.

Eu dau sfaturi, cumsecade,

Orișicărui om ce cade.

Dacă pici de sus și sîngerî,

Ori îți iei loc printre îngerî,

Ori faci totul să te poarte

Tălpile — și mai departe.

Dar între pămînt și cer

N-ai să poți sta nicăieri.

Zău, n-ai unde, pur și simplu.

Nu mă crezi ? Încerci ? Pierzi timpul.

(Pleacă.)

T A B L O U L 2

Sugestia decorului : o rezervă într-un spital. Alb, mult alb. Alb, e halatul sorei medicale, alb e patul și așternutul Zoel, albe și florile dintr-un coș enorm așezat în fața patului. Un locotenent de miliție, posac și întăritat, se plimbă prin încăpere.

SORA : A scăpat din căderea aceea groaznică și vreți s-o omoriți dumneavoastră cu întrebările ?

LOCOTENENTUL : Nu. Vrem să aflăm adevărul. Accident ? Tentativă de omor ? Tentativă de sinucidere ?

SORA : Dar vedeți în ce stare este...

LOCOTENENTUL : Vedem că se ascunde sub pătură și ride acolo. Vedem că n-are nici pe dracu'. Vedem că ne duce de nas.

SORA : Vi se pare.

LOCOTENENTUL : Bine, mi se pare. Atunci judecătorului o să i se pară că pronunță o sentință, și tinărului de la Moși o să i se pară că stă închis, și...

ZOZO (aruncă pătura de pe față) : Ce doriți, tovarăși ? Am avut o clipă de ameteală și am căzut din barcă. Toate oasele mi-s întregi, m-am ales numai cu spaima, dar și asta a trecut. Deci eu, victima, ordon : închideți ancheta, clasați dosarul, luați-vă prietena, ieșiți la plimbare că e primăvară și înflorește liliacul. (Întinde mîna. Poruncitor) Sărută mîna, miliție !

LOCOTENENTUL (se conformează, dar...) : Nu merge așa. Ancheta trebuie să-și urmeze cursul ; veți face o declarație... (Alt ton.) De altfel, n-am nici o prietenă.

ZOZO : Cu atît mai rău. Soră, muzica ! Vals ! (Se aude un vals, Zozo coboară din pat într-o cămașă lungă, de noapte,

și se înclină în fața locotenentului). Damen-vals. (Dansează.) Așa, așa... promiți, miliție, promiți. Mai puțin țepăn, te rog.

LOCOTENENTUL (face piruete și are o voce plină de miere) : N-ați vrea să ne mai vedem ? (Insinuant.) În alt cadru...

ZOZO (se bagă în pat) : Deocamdată nu.

SORA : E ora injectiei (Locotenentului.) Trebuie să vă retrageți.

LOCOTENENTUL (oficial) : Am să vă aduc declarația la iscălit.

ZOZO : Să fii sănătos... Adu-o cînd vrei.

LOCOTENENTUL : Să trăiți ! (Salută reglementar.)

ZOZO (gentilă) : Ciao ! (Locotenentul se retrage.)

SORA : Hmm !... Ce purtare !

ZOZO : Într-adevăr acești oameni cu legea în mină...

SORA : Eu vorbeam de dumneata. Ce ușurință... (Îi face o injecție într-o parte moale a trupului)... să dezvinovățești așa, cît ai bate din palme, pe omul care era cît pe-aci să te bage în mormînt. (Înfinge acul.) Așa...

ZOZO : Au ! Ce mină ușoară ai, soră ! Da, nu pot să fac nimănuî nici un rău în primăvara primei mele dragoste.

SORA (fricționează locul) : Ești îndrăgostită, draguță ?

ZOZO: Nu încă. (*Triumfal.*) Dar voi fi în curînd.

SORA: De unde știi?

ZOZO: Simt. (*Adulmecă.*) Dragostea plutește în aer. Vine. Se apropie. E-aici. (*Se aud zgomote la ușă.*) Așteaptă puțin!

ZOZO (*Cîntă cîntecul presimțirii*):

Mă-ncred în presimțirea
Că dincolo de prag
Se află chiar iubirea,
Necunoscutul drag.

Văd cu ochii închiși că-i frumos și spătos, inimos, neîndoios e astfel.
Mă visează și vrea chiar așa-n pijama să mă ia lingă el.

Presimt că-s fericita
Căci va spune *da*.
Cîna asta mi-i ursita
Cum pot a nu-i ceda?

Dar mai am eu un gînd fumegînd, ca
nicicînd, o nicicînd să nu rup
Al meu suflet bogat, frămîntat și legat
strîns legat, de-al meu trup...

(*Uorbit.*) Ce mai calea-valea, iată clipa.
Inimă, ține-te bine.
(*Strigă.*) Intră! (*În șoaptă.*) Mă-ncred în presimțirea etc. Intră, dragoste.

(*Ușa se deschide și Sora scoate un tip-păt de oroare; a intrat cîinele Saint-Bernard, cu o zgardă în ținte și care, ținînd în bot o batistă, o examinează indiferent pe Soră, dă ocol patului, adulmecă și, în sfîrșit, satisfăcut, se așază lingă noptieră, într-o atitudine de așteptare.*)

SORA (*în pragul unei crize de nervi*):
Un cîine! Aici! În spitalul uman!
Afară! Leșin! Afară cu el! Afară!

ZOZO (*deloc dezamăgită*): O, ce drăguț e! Al cui ești, drăguțule? Nu-mi spui? Ia te uită, hîrtie bleu împăturită sub zgardă. Te pomenești că-mi aduci un mesaj. Presimțirea mea! Dă-te mai aproape, Azorică, te rog. Așa. (*Scoate biletul și citește.*) „Fermecătoare victimă a îndrăzelii”... Ce stil! Biletelul ăsta a fost scris de un om galant. „Fermecătoare victimă a îndrăzelii, batista pe care am cules-o la locul accidentului îl va ajuta pe credinciosul meu Cezar să găsească drumul pînă la dumneata”. (*Cînelui.*) Aha, te cheamă Cezar! Dar pe stăpîn? Ia să văd cine semnează. Paul Victor Cezar Galett? (*Cîinele se ridică în picioare.*) Solist. Cine-i ăsta? Trei nume de botez, cam

mult pentru un singur muritor. (*Cînelui.*) Tu, drăguțule, Cezar, ești a treia parte din stăpînul tău. Poate chiar cea mai importantă? (*Citește.*) „Dacă ai ști că, după un veac de ocnă, mi-ai cîștiga dreptul la un suris din partea dumitale, m-aș duce voios în adîncul pămîntului.” (*Cască.*) Ce floricele, ce linguseală! Domnul autor e de modă veche. În sfîrșit, ce mai zice? Aha! (*Cu satisfacție.*) „Îmi îngădui să-ți ofer vila mea pentru zilele convalescenței. Tot ce e într-însa îți va sta la dispoziție. Sper că o vei găsi pe plac. Un «da» sau «nu» pe spatele acestui bilet decide totul. Cu respectuoase sărutări de miini, Paul Victor” (*Cască*) și așa mai departe... Uff, am obosit.

SORA (*bate perna, își face de lucru prin cameră, de fapt foarte interesată de urmări*): Ce-i răspunzi?

ZOZO: Nu știu. Cred că nimic.

SORA: Asta nu se poate: omul așteaptă (*Se uită pe fereastră.*) Dacă mașina din fața intrării e a lui... dacă el a trimis coșul cu flori... ah, uite, nu observasem o carte de vizită cu inițialele PVC și G... da, el, atunci...

ZOZO: Ei, ce?

SORA: Atunci... eu aș zice că invitația trebuie acceptată. (*Pauză. Zozo mîngîie cîinele.*) Ești o fată tînă, dar puțină experiență de viață, cît de cît, tot ai. Cred că înțelegi ce vreau să spun. A se profita de ocazie.

ZOZO: Și dacă individul e cocoșat, chior, obez, cu șase degete la o mînă?

SORA: Fetiță scumpă, calitățile sufletești și intelectuale primează. Toți clasicii pe care i-am citit spun că...

ZOZO: Și dacă, dimpotrivă, e cretin, alcool, perversit, maniac, adept al mar-chizului de Sade?

SORA: Atunci ai să-ți poți da seama din primul minut. Nu rămii decît dacă te simți în siguranță. Mama mi-a povestit că odată, tot așa, un...

ZOZO: Cezar se plictisește. Nu vezi? Scurtează-o.

SORA: Ce răspuns dai?

ZOZO: Ce marcă e mașina?

SORA (*se uită afară*): Nu mă pricep. (*Entuziasm.*) În orice caz, lux.

ZOZO: Din Est? Din Vest?

SORA (*diplomată*): De unde trebuie. Hai, hotărăște-te.

ZOZO (*leneș*): Și florile?

SORA: Superbe. Scumpe. Multe.

ZOZO : Sînt peste o sută ?
SORA (*numără repede*) : Şi una. Fără soţ !
E fin.

ZOZO : Bine. Scrie-i dumneata pe bilet,
din partea mea : „Da”. (*Cînelui*.) Tu
îmi inspire încredere, draguţule. La tine
vin.

SORA : Cînd vrei să te aştepte ?

ZOZO : Eu ? Eu nu vreau nimic. El
vrea. Cînd ? Nu ştiu. Să aştepte tot
timpul.

SORA : Cum adică ? Să stea de diminea-
ţă pînă a doua zi în zori, sub ferestrele
spitalului, pînă ai să binevoieşti să co-
bori ?

ZOZO : Dar bineînţeles. Dacă e un domn
acceptă fără să crînească.

SORA : Umilitoare condiţii ! În fine, nu-i
treaba mea. (*I-a fixat cînelui biletul în
zgardă*.) Marş !... Afară ! Auzi, ciine în
spitalul uman... Alt curier n-a găsit ?

ZOZO (*coboară din pat*) : Mă duc să mă
îmbrac. La revedere, soră. Mi-ai fost ca
o mamă. Dacă crezi în Dumnezeu, Dum-

nezeu să te binecuvînteze, dacă nu, nu.

SORA : Cred.

ZOZO : Perfect. (*Se sărută*.) Haidem, Ce-
zar !

SORA : Să mă chemi la nuntă. (*Zozo
admite şi dispăre. Sora face curăţenie
şi cîntă*) :

Ajunge-atît : să ştii să prinzi momentul,
Şi toate-ţi vin atunci într-ajutor.
Cînd eşti accidentată, accidentul !
Apucă strîns norocul de picior !

BICĂ (*intră, cu un buchet de flori de
colţ în mînă*) : O caut pe... cum îi
zice... Zoe...

SORA (*îl măsoară cu răceală*) : A plecat.

BICĂ : Sănătoasă ?

SORA : Şi încă cum ! Fericită, domnule.
(*Cîntă*.)

Atîta să nu uiţi : să prinzi momentul.
Agaţă-te de el că pleacă-n zbor.
Acesta e în viaţă tot talentul
Şi p-ormă — dai cu tifla tuturor.

T A B L O U L 3

Living-room-ul unei vile spaţioase, mobilată aşa cum numai într-o piesă cu personaje
păpuşi un scenograf şi-ar putea permite. Indicaţiile ulterioare privind funcţionalitatea dife-
ritelor obiecte fac inutilă o prezentare amănunţită.

GALETT (*după o bătaie în uşă apare
ferchezuit, cu pasul voit elastic al ca-
valerului copt ; în mina stîngă, rache-
ta de tenis ; ținuta de rigoare. Sărută
mina Zoei care, pe un răcamier, frun-
zăreşte o revistă ilustrată*) : Bonjour,
mon âme.

ZOZO (*traduce liber*) : 'Neaţa, suflète.

GALETT : Cum a dormit domniţa mea ?

ZOZO : Nu-mi amintesc. În timpul som-
nului, ştiam. Trebuia să fiu întrebată,
atunci.

GALETT (*încîntat, conform interpretării
răspunsului*) : Adică mi-aş fi putut per-
mite să... ?

ZOZO : N-ai fi putut să-ţi permiţi ni-
mic. Eşti ras proaspăt ?

GALETT (*subit îngrijorat*) : Nu ? Abia
adineauri... (*Scoate imediat un „rasoir”
electric, îl pune în priză şi îl utilizea-
ză*) Te rog să mă scuzi. Mă voi rade
de trei ori pe zi.

ZOZO : Ascultă PVC, totdeauna eşti aşa
de pedant ?

GALETT (*tresare*) : Cum mi-ai spus ?
Pevece ?

ZOZO (*îşi face vînt cu revista*) : Policlo-
rură de vinil.

GALETT : Ce-i asta ?

ZOZO : Un material de mare actualitate
tehnică. Foarte utilizat în instalaţii, țe-
vărie...

GALETT : Ar trebui să mă supăr, după
cite înţeleg. Dar...

ZOZO : Deloc. PVC e mai scurt decît
Paul Victor Cezar.

GALETT (*liniștit*) : A !

ZOZO (*aruncă revista*) : Mi-e cald. Mi-e
sete. Vreau...

GALETT : Imediat, domniţă. (*Se îndreap-
tă spre un panou supraincîrcat cu bu-
toane şi semnalizatoare luminoase, efec-
tuează nişte comenzi. Un bîzîit — re-
vista şi alte obiecte uşoare, ca faţa de
masă, se ridică spre tavan, Zozo însăşi
e în primejdie să fie aspirată de gu-
rile invizibile — Galett o reţine şi o
prinde cu cordonul de siguranţă... Apoi,
la o altă comandă, se aude un sunet de
intensitate diferită, obiectele recad
brusc.*)

ZOZO (*speriată*) : Ce-a fost asta ?

GALETT (*cu satisfacţie reţinută*) : Am
schimbat aerul. O avere m-a costat in-

stalația. E elvețiană. Achiziție din timpul turneului la Lausanne. Simți aerul proaspăt?

ZOZO: Îh! Alpin.

GALETT (*bine dispus*): Exact. Și acum să rezolvăm problema setei. Alege, domniță. (*A făcut să se deschidă o porțiune dintr-unul din pereți, dezvăluind un original bar automat.*) Îmi dai voie să-ți fiu consilier! Merçi. Îți recomand combinația suc de ananas — suc de grapefruit — gin — rom Jamaica — votcă 75° — gheață. De acord? (*A format un număr ca de receptor telefonic; recipientele respective au luncat în afară, și-au vărsat conținutul în altul mai mare și nichelat, care, agitat de câteva arcuri, realizează operativ amestecul. După ce scoate la iveală o cupă de cristal pe o tavă de argint, barul se închide singur.*) Domnița e servită.

ZOZO (*bea*): Spectaculos. Tot elvețian?

GALETT: American. Cumpărătură din perioada turneului la Los Angeles. Este, dacă mă pot exprima astfel, una din piesele de rezistență ale vilei.

ZOZO: PVC, recunosc că ești foarte bine utilat.

GALETT: Sărut mina, mă străduiesc.

ZOZO: Mai ai și alte comori?

GALETT: Desigur. Instalația de rulare și derulare automată a covoarelor, inclusiv pieptănatul franjurilor — un suvenir luxemburghез. Combina pneumatică de curățire a bibelourilor, adaptabilă la orice formă — interesant produs al unei firme suedeze. Interlocutorul telefonic automat cu răspunsuri tip — „domnul lipsește, vă rog reveniți peste o oră“, în limba japoneză, din păcate, fiind vorba de un patent nipon. Mașina universală pentru desfacerea...

ZOZO: Ajunge, mulțumesc. După cum văd, ai călătorit mult.

GALETT: Numai turnee oficiale, anunțate în presă la rubrica informații.

ZOZO: Aha, dumneata trebuie să fii o glorie națională. Sînt teribil de ignorantă, iartă-mă. Ce faci?

GALETT: Cînt.

ZOZO: Din gură? „Solist al primei noastre scene muzicale?“ „Sol“ al artei noastre peste hotare, nu? Auzi expresie — sol!

GALETT: Domniță, nu eu pot fi făcut răspunzător pentru formulele-șablon folosite în presă. Profesiunea mea...

ZOZO: Lasă, lasă. Hai cîntă-mi ceva. Aria preferată.

GALETT (*cu reproș*): Aici?

ZOZO (*naiv*): Dar unde?

GALETT: Numai și numai la Operă. În cadrul programului. Nici o notă în plus!

ZOZO: Nu? Serios? Păcat. Noi, ceilalți, cîntăm așa, cînd ne vine. E atît de plăcut! Știi, toți cei din piesa asta cîntăm.

GALETT: Eu însă nu. Eu sînt profesionist.

ZOZO: Înteleg. Plicticos lucru (*Cască*) Și acum? Te duci la tenis?

GALETT: Am program de antrenament de la 10,45 la 11,35. Dar mai întîi, dacă n-ai nimic împotriva, voi asista la probe. (*Iese; i se aude vocea.*) Madame Agnès! Excusez-moi, je vous en prie...

ZOZO (*singură*): Ce probe? Care madame Agnès?

MADAME AGNÈS (*care apare urmată de Galett, e o femeie corpolentă, cărunță și mustăcioasă, cu voce groasă de bărbat și vorbind un nostim jargon franco-român*): Bonjour, mademoiselle. O, quelle talie fine, picior frumos, piept? Merveilleux, seulement mai trebuie se crește un peu, umer jos, cazut, justement cum este la moda. Très, très jolie! Bravo monsieur Galett, charmante!

ZOZO (*a fost învîrtită ca un titirez de impetuoasa modistă. Lui Galett*): Cer explicații.

GALETT (*făcînd să apară un pachet voluminos*): Explicațiile sînt aici. (*Apasă pe un buton. Din trapă se ridică un paravan pictat cu motive chinezești.*) După primul război mondial, madame Agnès s-a stabilit la București.

MADAME AGNÈS (*nostalgic*): Il y a patruzeci și opt années... Dėja!

GALETT: Dar a rămas aceeași modistă pariziană. Ca gust, vorbesc.

MADAME AGNÈS: Voyons, monsieur. (*În mîna cu un maldăr de rochii, o trage pe ZoZo îndărătul paravanului, de unde peste o clipă o împinge, — altfel costumată — în fața lui Galett. ZoZo face o piruetă, se lasă admirată, apoi iar trece pe după paravan, iarăși revine cu o altă toaletă etc. Jocul se repetă de 6—7 ori, din ce în ce mai rapid. Vor trebui deci cam tot atîtea păpuși Zoe. Efectul se obține din viteza fantastică a metamorfozei, căci de fiecare dată, corespunzător rochiei sau*

mantoului, se schimbă accesoriile, bijuteriile, pieptănătura și chiar machiajul Zoei. Toate extravagantele sînt permise aici. În timpul acesta, madame Agnès, cu gura plină de ace cu gămălie, cîntă cîntecul despre legea statorniceii său al femeii șic):

MADAME AGNÈS :

Dès le matin se cade să fii chic,
Berbatul sa te vade comme il faut,
Sinon cu moda, nu-l ții cu nimic
Et ses regards fug care incotro.

(Galett aplaudă și manevrează ceva la unul din numeroasele tablouri de comandă ale supertehnicizatei sale locuințe. Zoe continuă să probeze și să pozeze — cu mici exclamații de încîntare — iar madame Agnès să cînte):

Se nu te uiți la bani. Coûte que coûte
Ia-ți rochie Dior : platește el.
Areți plus mal que l'autre ? Ești pier-
dută.
Donc, poarte numai le dernier modêles.

ZOZO : Să știți că aveți dreptate. Așa voi face.

MADAME AGNÈS (cîntă):

Ce vrea l'amour ca să dureze ? Quoi ?
Schimberi de ambalaj. L'amour est snob.
Tu as, ma chère petite fille, pe
vino-ncoa.
Îți trebuie cent robes in garderob !

ZOZO (entuziasmată de ultima sa ținută — rochie lungă de seară, sclipitoare de paiete, peste care poartă o capă albă de blană): Oh, PVC, dragul meu, nababul meu mic, îți dau voie să mă săruți... aici... ai grijă să nu-mi iei fond-de-ten-ul.

GALETT : Ești încîntătoare. (O sărută, cuprinzînd-o cu mina dreaptă, în timp ce cu stînga întinde un plic modistei, care îi cercetează atent conținutul, face o reverență și se retrage discret.) Acum mă voi putea duce liniștit la antrenament.

ZOZO (căutînd mereu obiecte lucioase, inclusiv ochelarii de soare ai lui Gallet, ca să se privească): Pot să te mai rog ceva ?

GALETT : Orice.

ZOZO : Dar (alintată) n-are să se supere Paul ? Victor ? Cezar ? (Cîte o pîruetă după fiecare nume.)

GALETT : Pe domnița lui ?!

ZOZO (corectură): Lor.

GALETT : Excluz. Cere-le orice.

ZOZO : Să mă lase azi în toaleta asta.

GALETT (ride) : Numai atît ? Dar bine-înțeles. Totul îți aparține. Diseară ai s-o îmbraci. Chiar te rog : ieșim la...

ZOZO (violent) : Nu diseară. Acum ! Toată ziua ! Să n-o mai dezbrac. Să rămîn așa. Dacă asta mă face fericită ! Spune. PVC ! Mă lași ?

GALETT : Fă cum îți pofteste inimioara. A, fiindcă adineaori a fost vorba de utilizarea vilei, am, pentru domnița mea Zozo, încă o mică surpriză.

ZOZO (sincer) : Încă ! ?

GALETT : Una. Foarte mică. Asta... și asta... și asta... și asta...

(Scoate din trapă, rînd pe rînd, niște enorme fotografii tehnicolore, supradimensionate : Zozo în taiorul bleu-ciel, Zozo în rochia gris-perle, Zozo în mantoul roșu-coraillle etc. — adică Zozo la toate probele de adineaori, surprinsă în poziții ex-tatice. E adevărat că, la un moment dat, se strecoară și o poză făcută dîndărătul paravanului — Zozo, păpușă goală de pă-pier-maché, ținînd în mîini rochița ei de stambă, dar cu un „pardon“ precipitat. Galett aduce repede în față ultima poză decentă : Zozo în rochia de seară, cu capă albă de blană și bijuterii.)

GALETT : Fotografiere instantanee, din trei în trei minute, blitz insesizabil, dezvoltare automată, procedeu agfa-color, patent federal. Proveniență — recitalul de canțonete napolitane dat la Hamburg, Köln, Göttingen, Frankfurt-am-Mein. Nemților le place „O sole mio“ (Sărută cartonul). Zozo, tu ești soarele meu.

ZOZO : O ! (Pauză pentru acumularea pasiunilor).

GALETT : Pot să sper ? (Pauză pentru sondarea sentimentelor).

ZOZO : Ce turneu urmează ?

GALETT (după ce verifică o agendă pe un cadran luminos, gen „Informația Bucureștiului“ la Casa Armatei) : America latină — două luni.

ZOZO : Ah ! (Mai ezită o clipă.) Inclusiv Nicaragua ?

GALETT (verifică) : Da. Pentru ce întrebî ?

ZOZO (răpîtă) : Pentru că de mică mi-a plăcut numele ăsta — Nicaragua. Îmi doresc un iubit care să vină de acolo. Înțelege ? (În șoptă fierbinte). Cînd ai să vii din turneu... (Lungă, lungă îm-brățișare.) Și acum, du-te la antrenament. Respectă-ți programul. E 11 și 30. Păstrează-ți forma fizică, scumpule.

Terasa aceleiași vile, poate acoperișul ei. E. prevăzută cu un havuz, jardiniere, umbrele de soare, fotolii de paie, și chiar un hamac. Plante agățătoare și alte elemente de verdeață completează cadrul. Liniște agrestă. Zozo își gustă proaspăta fericire, explorînd eu pași regali acest domeniu al lui dulce farniente... Deodată, un zgomot puternic de motor acoperă cîntecul despre legea statorniciei, pe care fata tocmai îl fredona. O scară de frînghie este lansată de undeva, din cer. Pe ea coboară, agil și nerăbdător, Bică. Poartă o amplă cămașă din mătase de parașută, pantaloni albaștri strîmți, fixați cu un cordón lat din piele; e încălțat cu bascheți și degajă un aer de tinerețe, pe cît de neglijentă, pe atît de rezistibilă.

BICĂ (*a făcut semne cuiva de sus, reamintind, cu ceasul îndicat vizibil, o anumită înțelegere; apoi, după ce scara de frînghie a fost retrasă, după ce umbra și zgomotul elicopterului s-au îndepărtat, cercetează terasa, o privește în treacăt pe Zoe și izbucnește într-un hot de ris.*)

ZOZO (*indignată, intrigată, îngrijorată*): Ce înseamnă asta? Cine ești dumneata? Cum ți-ai permis să pătrunzi astfel într-o locuință particulară?

BICĂ (*risul devine și mai sonor, apoi încetează brusc și glasul e plin de inflexiuni ostile la cuvintele ei*): Nu mă interesează părerea nimănui, intru pe unde vreau, plec dacă am poftă.

ZOZO: Ce dorești?

BICĂ: În această casă e ținută ascunsă — dar a fost zărită intrînd — o tinăra fată. Am venit s-o iau.

ZOZO: Cine-i?

BICĂ: O cheamă Zoe și nu mai știu cum. A căzut dintr-o barcă zburătoare la bilci, eu eram de vină, au dus-o la spital, dar... fiindcă o iu... (*Între timp s-a apropiat de ea, o privește cu luare aminte, tresare speriat.*)

ZOZO: Eu sint.

BICĂ: Fugi de-aici!

ZOZO: Ce te miri așa? M-am făcut bine.

BICĂ: Nu se poate! Nu se poate!

ZOZO: Adică cum — nu se poate? Există doctori, medicamente... îngrijire...

BICĂ: Nu asta. Nu-i vorba de asta. (*Deodată răcnește.*) Ce-ai făcut din Zoe? Ce i-ai făcut? A?

ZOZO (*îngrozită*): Domnule, ești nebun? Zoe sint eu!

BICĂ (*urlă*): Minți! I-ai furat ochii, pațachino! Avea niște ochi frumoși, curățai, minunați, i-ai luat și i-ai zmințit cu cîrmiz, i-ai învinețit, i-ai slucit...

ZOZO (*deși intimidată, încearcă o replică demnă*): Sint ochii mei și fac ce vreau cu ei. Dacă...

BICĂ (*făcînd un salt înspăimîntător*): Gura! (*După o clipă.*) Gura ei era ca o fragă, dimineața pe răcoare, cînd sclipește de rouă — cum nu ți-a fost milă,

sperietoarea pămîntului, s-o îngropi sub dresuri lăbărțate? Răspunde cînd te întreb!

ZOZO: Să răspund? Prefer să chem miliția.

BICĂ (*îi taie calea*): Eu! Eu am s-o chem! Să vină miliția. Aici a fost prădat un om. Ce, fata aceea, săraca, jefuită de tot ce-a avut, trebuie lăsată așa? (*Își amintește.*) Purta o rochiță albastră, cu punctișoare galbene și roșii — un cîmp înflorit... (*Sinistru.*) Purta sau nu purta?

ZOZO (*cu dispreț*): Purta. Stambă de 14 lei metrul!

BICĂ: Taci! O comoară. Ai smuls rochița ei dulce, paparudă împopoțonată ce ești! Ai lăsat-o fără toală pe ea. Ca să nu se bage de seamă, ai ferecat-o sub zalele astea, ai sufocat-o sub jumătatea asta de urs. N-ai prădat-o numai, ești și criminală! Să vină miliția!

ZOZO (*s-a mai liniștit*): Mă rog, cheam-o! Mi-ai face chiar un serviciu. Pînă atunci, ține te rog, hamacul. Vreau să mă urc. (*E luată în brațe și aruncată în hamac.*) Mulțumesc, politicosule domn... domnule...

BICĂ: Bică. Dar eu nu-s domn. Sint...

ZOZO: N-are a face! Poate ai vrea s-o și legeni puținel pe hoată și pe ucigașă. Așa, ca o repetiție la ștreang... (*Bică clatină violent hamacul.*) Ce ama... bil din par... tea dumi... tale. (*E zgîlțuită rău.*)

BICĂ (*acum, după descărcarea primei furii, melancolic și scăzut*): Te-ai scli-visit cu amăritele astea de brătări, cercei și inele permise în schimbul demnității Zoei. Ai zvirlit cu niște bucăți de sticlă ieftină în suflul ei frumos... de sticlă ieftină în suflul ei frumos...

ZOZO: A, știi, pin-aici! Cît a fost vorba numai despre mine, am răbdat. Dar acum lovești în generozitatea unui om! (*Își răsfireă picioarele.*) Sint veritabile!

BICĂ: Ha, ha! Veritabile! Or fi — pentru bijutieri. Dar nu pentru oameni cinstiți.

ZOZO: Ce te pricepi dumneata... un pilot. Un biet pilot! Ce știi dumneata!

BICĂ (*atins la punctul sensibil, se depărtează cițiva pași, închide și deschide umbrela de soare, sare în mijlocul havuzului și stă în echilibru în vârful jetului de apă, construiește o piramidă de fotolii și se cațără pe ele etc. Pe scurt: cheltuiește multă energie, totul ca să dea mai multă expresivitate cîntecului despre lucrul veritabil.*)

Eu știu că veritabili — da! sînt norii,
Și-i veritabil faptul — da! să zbori
Expră ca să combați dăunători.
Da, veritabilii dăunători!
Mai știu, iar cine nu o știe, cread-o,
Că morții veritabile-i trimit
Hirciogi, omizi, gîndaci de Colorado
Din cîmpul veritabil înverzit.

ZOZO: Săracii!

BICĂ (*cîntă*):

În tot ce văd, ce-aud, ce gust ori pipăi.
Aceleași condiții mă supun.
Un bun, ce veritabil într-o clipă-i,
Va fi și peste zece veacuri bun.
Abia de te cunosc, ești o femeie
Care surzii din calculat motiv,
Însă iubirea mea instantanee
E-un veritabil fapt definitiv.

ZOZO: În concluzie?

BICĂ (*cîntă*):

Eu te consider o recoltă bună
Dar grav primejduită în prezent.
Te scap de paraziți și de minciună
C-un singur, veritabil sentiment...
(*Tace epuizat.*)

ZOZO (*ucigătoare*): Sînt foarte, foarte mișcată. Recolta pe care o reprezintă este, sper, de spanac și salată verde.

BICĂ (*încet, dar cu un ton plin de conșcințe*): Mă respingi?

ZOZO (*lirică*): Domnule Bică...

BICĂ (*furios*): Ți-am spus: eu nu sînt domn, sînt Bică. Atît! Bi-că. Mă respingi?

ZOZO (*cu frica lui Dumnezeu*): Bică dragă...

BICĂ (*urlă*): Dragă? Va să zică mă respingi!

ZOZO (*întrevede primejdii serioase. Oprește legănarea hamacului, coboară, se așază pe un fotoliu de paie, îl invită pe Bică pe celălalt și începe cu tonul de la masa tratativelor comerciale.*): Să vedem. Să discutăm! Ce mi-ai putea oferi dumneata, dragă Bică?

BICĂ: Un fleac.

ZOZO: Care?

BICĂ: Pămîntul. Îți pot oferi globul numit Pămînt.

ZOZO: Ce să fac cu el?

BICĂ: Ai ce: să-l destelenesti; să-l cultivi; să-i potolesti setea irigîndu-l; să-l hrănești cu îngrășăminte...

ZOZO: ...și să-l scap de dăunători. Mersi. Altceva, mai interesant?

BICĂ (*după o meditație scurtă*): Cerul. Dacă nu-ți convine pămîntul, îți pot oferi cerul.

ZOZO: Adică un scaun în cabina aia strîmtă de elicopter?

BICĂ: Adică soarele, luna, Venus, Proxima centaura, nebuloasa Andromeda...

ZOZO: Superb. Și cum se reflectă toate aceste minunății în salariul dumitale?

BICĂ (*suspînă*):

ZOZO: Să-ți spun eu cum: printr-un zero. Un zero mare-mare-mare de tot. Zero. Cît un cerc de lemn din cele cu care se joacă puștii. Zero. Cît un cerc din alea de la circ, căruia i se dă foc și sar leii africani prin el, de te-astepti să li se pîrlească blana, dar nu se întîmplă nimic... Zero! Zero!

BICĂ: Exact, zero. Ei și! (*A sărit în picioare. Bate din palme.*): Muzica! Muzica! Hoola-hoop-ul dracului! (*Răsună o dulce melodie — celestă, la fierăstrău.*) Asta nu-i bună încă! Alta! (*Se aude un rock năpraznic, dar vocea lui Bică domină.*) Să fie întuneric! (*Se face o noapte înstelată.*) O să luăm și noi dracului zero-ul ăsta și o să-l rostogolim pe toată Calea Laptelui. (*Un inel de aur se învîrtește într-adevăr, majestuos, pe firmamentul înstelat.*)

ZOZO (*înterzisă*): O!

BICĂ: O să luăm dracului acest zero și să-i dăm dracului foc, da! Și-o să fim noi înșine în locul leilor africani, ia să vedem ce-o să se-ntîmple, aliez, hop! (*Drept care, efectiv, printr-un cerc vertical incendiat, Bică și Zoe sar unul după altul, în ritmul muzicii de circ și în freneticele aplauze ale unei uriașe mulțimi imaginare.*)

ZOZO (*gîfîind, rizînd, tulburată, uluită*): Ia te uită, numai capă de blană s-a pîrlit puțin...

BICĂ (*cu aceeași împetuozitate*): Rămii dracului năpîrlită și vino-ți în fire și...

ZOZO (*dulce, dulce de tot*): Biiiică, nu mai drăcui, te rog eu, nu-i frumos să drăcui...

BICĂ (*o ține strîns*): Dar să te vinzi e frumos? Să te dai unui om care nu-ți place, pentru casa lui — asta e frumos? E demn? E?

ZOZO (*tace elocvent, dar pornește încet, încet, spre ieșire*):

BICĂ: Unde te duci? De ce nu mă ascuți pînă la capăt?

ZOZO (*puțin tristă*): Tocmai, mă duc să te ascult pină la capăt. (*De afară.*) Nu era numai pentru vilă, Bică. Dar știi tu ce înseamnă o modistă bună, Bică? Rar o croitoreasă de la noi să coase frantuzește... Știi? Tu crezi că-mi ceri să mă despart de Galett, de fapt drama e că renunț la Madame Agnès, o, Bică, Bică...

(*Pe această sfîșietoare replică, a revenit în scenă Zozo din tabloul I, cu o valiza modestă și cu rochiță albastră în punctișoare galbene și roșii... exact aceea revendicată de Bică...*)

BICĂ (*fericit*): Zoe! Zoe cea adevărată! Fată din popor...

ZOZO (*n-a venit însă, vai! singură. Fotografiile ei imense se țin după ea; au căpătat piciorușe, iar imaginile, deși fără relief, se mișcă spasmodic în plan și se tînguie: O-O! O-O! Zozo întinde mîinile.*) Taiorul meu bleu-ciel din jersé! (*Bică o sărută, muzică celestă. Corul fotografiilor a tăcut, apoi izbucnește: A-A! A-A! Zozo întinde mîinile.*) Vai, rochia mea gris-perle din brocart! (*Același joc, sărutare-muzică-corul fotografiilor: U-U! U-U! Zozo întinde mîinile.*) Mantoul! Mantoul meu roșu-coraile din buret en laine...

BICĂ: Dragostea mea, ești încă în pericol. Ridică-te deasupra acestor fleacuri. ZOZO (*tinguitor*): Aș vrea, aș vrea, dar cum?

BICĂ (*strigă*): Muzica mai tare! (*Muzica celestă se aude mai tare.*) Ridică-te deasupra acestor nimicuri, iubita mea. Hai, curaj!

ZOZO (*și mai tînguitor, luptînd cu imaginile ei fotografiate*): Zău că încerc. Dar cum? Cum?

BICĂ: Uite așa. Simplu. (*Ei, personal, eliberat de gravitate, se ridică la două palme de la podea*) Vino direct, cu încredere, fără probleme!

ZOZO (*se înalță și ea, ușurel, cam de două-trei degete. Din nefericire, tocmai atunci imaginea Zoci, femeie de lume, în ținută de seară, apare în cea mai favorabilă lumină. I-I! I-I! I-I!, tipă fotografiile. Zozo întinde mîinile.*) Adio, deux-pièces din lamé! (*Recade cu zgomot.*)

BICĂ (*poruncitor*): Simplu! Normal! Vino fără probleme! Vino cu încredere!

ZOZO (*se degravitaționează lent, cu penibile hopuri și alunecări, în timp ce întonează cîntecul marilor dileme.*)

Grea chestie
ye, ye
spre cer să mă îndrept,
cînd fiece
ye, ye
obiect mi-l smulg din piept,
și-o rochie
ye, ye
cu piele-mi smulg cu tot,
prea greu îmi e
ye, ye
mă tem că n-am să pot...

BICĂ Nu șovăi, Zoe, haide, haide, vino cu... vino fără...

ZOZO (*cîntă*):

Mă mîngîie
ye, ye
doar gîndul că nimic
al meu nu e
ye, ye
din tot ce sacrific...

BICĂ: Haide... probleme... încredere...

ZOZO (*face semn să nu fie întreruptă și încheie cîntecul*):

...și-n medie
ye, ye
cîștigă un pilot
cît trebuie
ye, ye
așa că totuși pot...

(*S-a ridicat destul ca să poată pune piciorul pe scara de frînghie a elicopterului care, bizînd, a apărut undeva deasupra terasei.*)

BICĂ (*către coleg, undeva, sus*): Ai întirziat, mă, fir-ai al drac... (*Finalul se pierde în lătrăturile furioase ale lui Cezar. Saint-Bernard-ul lui Galett. Cîinele se repede asupra frumoșilor pantaloni albaștri ai lui Bică, cu intenția vădită să-i facă praf.*) Ho, co-tarlă afurisită! Huo, jigodie! (*Cîinele apucă numai scara, Bică urcă cîteva trepte. Prinși între mișcarea de ascensiune a elicopterului și rezistența cîinelui — Zozo și Bică rămîn suspendați între pămînt și cer. În sfîrșit, Cezar e prins și ridicat la capătul scării, căreia nu vrea să-i dea drumul nici mort. Tocmai la timp, pentru ca Paul Victor Cezar Galett, întors de la antrenamentul de tenis, să apară pe terasă și să rămină tablou.*)

(Zozo, Galett, Bică, fiecare ținându-și în mâini copia-păpușă, apar și cîntă) :

V-ați așezat ? Atunci, tăcere !
Dacă — scuzați-ne — v-am scos
din pepeni, știm că în foyer
v-ați răcorit. Ah, scandalos,

să vezi jucînd (dar cum se poate ?!)
actori cînd oameni, cînd păpuși,
purtînd, ce ambiguitate,
aceleași haine, genți, mănuși.

Ba mai mult : un actor (om, suflet)
la repetiții susținu
ca rolul — cîrpa să i-l sufle...
Ei da, ei bine, de ce nu !

Acum, pe scenele moderne
păpușile beau whisky-and-soda
și-un mini-Oscar se decerne
păpușilor în pas cu moda.

Acum, mecano-sentimente
se string în noi cu arc și cheie,
mai iuți pentru bărbat, mai lente
dar mai prelungi pentru femeie.

Și tot acum se nasc aieve
în piepturi de papier-mâché
umani, fragili adami și eve
c-un nu știu cum, c-un nu știu ce...

Greu, dinainte să previi
cînd un Pinocchio gîndește
și cînd un om, viu printre vii,
se poartă strict păpușește...

Căci, un secret : e-aceiași ins !
Pe frunți de lemn — broboane — roua !
În partea-ntii nu v-ați convins ?
Vă veți convinge-n partea doua.

T A B L O U L 5

Invelișul rotund, transparent, de plexiglas, fixat în rame metalice ușoare ar fi
suficient să ne facă să înțelegem că ne aflăm în interiorul elicopterului, chiar dacă scena
n-ar mai avea și celelalte elemente de sugestie : aparatura de bord la care manevrează, în
exercițiul funcțiunii sale, pilotul Bică, umbra elicelor, zgomotul motorului, totuși moderat —
înclinațiile mai mult sau mai puțin bruște de planuri.

În spatele lui Bică, ceilalți doi, adică Zozo și ciinele Cezar, au fiecare o ocupație.
Zozo, cu cască de radio-telegrafist pe cap, are convorbiri radio cu pămîntul. La aprin-
derea, aproape ritmică, a unui bec roșu, Cezar apucă și trage o manetă.

BICĂ : Nu-ți răspunde nimeni ?

ZOZO : Mai ai răbdare. (În aparat.) Aici
Ygrecoireikaesnouă, aici Ygrecoireikaes-
nouă. Vorbește Pescăruș șapte din avia-
ția utilitară. Atențiune baza, se aude ?
Terminat... (Trece pe recepție, dar în
afară de țuitori, nu se aude nimic.)

BICĂ : Aiurea ! Nu te pricepi și pace !

ZOZO : Asta o spui ca să mă ambițio-
nezi ? Mersi. Sînt ambițioasă și singură.

BICĂ : Așa-mi trebuie. Cum dracu' am
putut fi atît de timpit să-i dau astăzi
drumul lui Țiuleasa ?

ZOZO : Nu drăcu'. I-ai dat drumul, pen-
tru că-i naște nevastă.

BICĂ : E treaba ei, nu a lui. Și a mea
cu atît mai puțin.

ZOZO : Bine, dar cînd îți vine pe lume
primul copil...

BICĂ : Atunci ăla micu să se nască du-
minica, nu în timpul serviciului lui
tat-su.

ZOZO : Deșteptule !... Aici Ygrecoireika-
esnouă... (Repetă mesajul.)

BICĂ (taie) : Tot nimic. Hai Cezare, fă-ți
plăcerea, lucrează ! (Se aprinde un bec
roșu, Saint-Bernard-ul apucă cu colții o
manetă, unul din sacii înșirați de-a lun-
gul pereților se dezumflă treptat.)

ZOZO (speriată) : Ce faci ? Ce te-ai apu-
cat să faci ?

BICĂ : Meseria. Întrețin semănăturile.
Vezi, ce bine a învățat javra asta să
facă slujba la pompa pneumatică ? (Ce-
zar mîrîie pe jumătate a amenințare,
pe jumătate a satisfacție.) Zoe !

ZOZO : Ce este ?

BICĂ : Zoe, ia uită-te tu : cade frumos
praful insecticid ?

ZOZO (se uită, absentă) : Cade. Ce fru-
musete vrei să aibă cînd cade !

BICĂ : Ba nu, fetițo, nu te pricepi ! Tre-
buie să aibă forma unui evantai des-
chis : atunci cade frumos. Exact coada
păunului, cînd se împăunează. Altfel,
suprafața deservită...

ZOZO: Nu vreau să-mi spui „fetițo”. Nu-mi place. (*Țiuturile se înțeleg în aparat.*)

BICĂ: Dar cum?

ZOZO (*prompt*): Domniță. Un cavaler ni se adresează cu „domniță”.

BICĂ (*bine dispus*): M-ai omorât, fetițo. Dacă n-aș ști eu de unde vin fumurile astea... (*Se ridică, vine la Zozo și o îmbrățișează.*)

ZOZO (*se răstește, convențional*): A! mă înțepi!

BICĂ (*explică*): Barba...

ZOZO: ...nerasă de două zile. Mai des, nu-ți stă în obicei? (*Deodată Zozo dă un țipăt strașnic, autentic, nu ca ultimul.*)

BICĂ: Ce-i? Ți-i rău? Ce-i?

ZOZO (*bilbindu-se de groază*): Ai lă... lăsat co... comenzile libere!

BICĂ (*destins*): Asta era? Dar bine, pilotul automat ce treabă are?! Am reglat pilotul automat și zburăm în cerc.

ZOZO (*gîtit*): Nu vreau să mor! Am abia douăzeci și ceva de ani!

BICĂ: Ce vorbă... Pilotul automat e una și...

ZOZO: Nu vreau să cad frumos, m-auzi? Nici în evantai, nici în coadă de păun. nici un fel de cădere nu-mi convine. Înțeles? Să nu mă confunzi cu un insecticid! (*Sec.*) Treci la locul dumitale!

BICĂ: Trec. Însă...

ZOZO: Respectă instrucțiunile!

BICĂ: Le respect. Totuși...

ZOZO: Ah, cum te-aș reclama la Bază! Dar Baza voastră e surdo-mută. Tot pământul de sub noi tace!

(*Exact în această clipă, ciinele, pradă unei agitații extraordinare, își părăsește locul, se postează la măsuta rezervată radiotelegrafistului, ia casca petrecindu-și-o peste urechi și rămîne apoi imobil, ca sub efectul unei hipnoze.*)

BICĂ (*contrariat*): Ce mai e și cu du-lăul? Ce l-a apucat?

ZOZO (*ascultă cu altă cască mesajul, apoi explică*): Știe el ce știe!

BICĂ: Dar ce ascultă?

ZOZO: His master's voice. Nu cunoști desenul-emblemă al gramofonelor de pe vremuri? (*Apăre emblema.*) Ciinele ascultă his master's voice. Glasul stăpînului. (*Răsuște un buton de amplificare. Auzim, printre Țiuturi, vocea lui PUC Galett*): ...totuși, poate mă auzi, domniță, poate mă auzi. Și în acest caz trebuie să-ți spun chinul vieții mele...

BICĂ (*cu sfîntă indignare*): Aha, te-a găsit dumnealui! Proprietarul...

ZOZO: Taci, te rog.

VOCEA LUI GALETT (*printre Țiuturi și paraziți*): ...Pentru că nu trebuia să zbori. Nu trebuia. Cerul e departe. Cerul e gol, domniță. Albastrul său e iluzoriu, așa cum știu pînă și copiii de școală. Pe cînd pămîntul... pe cînd ceea ce îți poate oferi glasul meu pe pămînt...

BICĂ (*surd*): Închide-l, Zoe, oprește-l dracului, Zoe!

ZOZO (*rece*): Vezi-ți de comenzi. (*Bică se plimbă agitat.*)

VOCEA LUI GALETT: Tocmai acum, cînd turneul e atît de aproape. Domniță, oare mă ascuți? Nu pot pleca în Nicaragua, cînd știu că la înapoiere voi găsi casa goală. Sper din tot sufletul să te întorci. Madame Agnès...

VOCEA UNUI OPERATOR RADIO: ...Tovarășe, degeaba vorbiți dumneavoastră, n-am primit de nicăieri nici o confirmare. Mesajul dumneavoastră nu e receptat.

(*Mișcare la Zozo. Bică face semn că o va strînge de gît dacă... și Zozo se resemnează.*)

VOCEA LUI GALETT: Ce te interesează? Eu îmi caut alinarea, dumneata încasezi taxa. Cine știe! Poate totuși... Pentru o șansă la un milion împotriva, tot trebuie să încerc.

VOCEA UNUI OPERATOR RADIO: Mă rog, cum doriți. Vorbiți.

BICĂ: Zoe, dacă ai de gînd să te lași amețită de tenorul ăla scapet...

ZOZO: Prostule, e bariton, n-auzi!... Cît despre, ă, rest, nu știu nimic.

VOCEA LUI GALETT: Madame Agnès, auzind de cele întîmplate, a venit să-și ia înapoi lucrurile... că ar avea o altă clientă, dar nu i-am dat, domniță, nu i-am dat nimic. Pe cuvînt de onoare. (*Strigăt.*) Totul îți aparține! Totul te așteaptă! (*Scurtă pauză, apoi, tot strigat.*) Și piscina!

ZOZO (*tresare puternic, își pipăie casca*): Care piscină?

VOCEA LUI GALETT: ...pe opstprezece metri pătrați... faianță albastră... acum e gata și... o instalație de raze ultraviolete... fabricație spaniolă... pentru uzul turiștilor scandinav... nordicii au pielea albă, domniță, o, domniță (*Sus-pine*)... mon amour à moi...

VOCEA OPERATORULUI RADIO: Gata?

VOCEA LUI GALETT: Poftim? Da, da, gata, gata...

VOCEA OPERATORULUI RADIO (*profesional*): Terminat.

(*Tăcerea pare profundă. Copleșit de impresii, ciinele Cezar se ridică și se duce la locul lui. Bică se uită în podea. Zozo acuză o puternică durere de cap.*)

ZOZO: Fă, te rog, să se învîrtească aparatul în sens contrar. Am amețit de tot. Și poate coborîm.

BICĂ (*cu voce surdă*): Mai am cîțiva saci cu denoxid. Să-i golesc întii. (*Conduce.*)

ZOZO (*privind pe fereastră*): Mă doare capul. Lasă-mă jos, Bică dragă.

BICĂ: Vorbeste cu Baza, întreabă acolo, dacă pot cobori.

ZOZO: Am încercat. Baza nu răspunde. Pe mine mă doare capul, chiar dacă Baza nu răspunde...

BICĂ (*izbucnește*): În schimb, Galett ți-a răspuns!

ZOZO (*repede*): A fost o întîmplare. Bică, o simplă întîmplare. N-am mai comunicat cu el de atunci. El nici nu știe că l-am auzit.

BICĂ (*sarcastic*): Așa. Nu faci decît să te conformezi modei. Moda acestor simple coincidențe... (*Teribil.*) La teatru, Zoe, nu aici! La teatru! Aici, dacă o să ne prăbușim... (*La această replică aparatul, adică întreg decorul se mișcă violent. Personajele se zbugumă date aproape peste cap; Zozo scoate un țipăt lung, de groază. Becul roșu se aprinde și se stinge fulgerător, Cezar latră și mușcă frenetic manetele, pe urmă, brusc, totul se potolește*)... n-o să fie nici o coincidență. Va fi rezultatul slăbiciunii tale pentru cîntărețul ăla infect, mai precis pentru carnetul lui la C.E.C.

ZOZO (*tremurînd din tot corpul*): Vrei să spui că intenționezi să mă extermini din gelozie?

BICĂ: Vreau să spun că nu există simple întîmplări și coincidențe. Numai cauză și efect.

ZOZO: Stăpînește-te, Bică. Te rog. Să discutăm ca doi oameni normali.

BICĂ: Și Cezar? De ce-l omiți? El nu-i aici? Să discutăm ca doi oameni normali și un ciine normal.

ZOZO (*suflet chinuit*): Bi-i-ică...

BICĂ: Hai să stăm de vorbă, Cezare. Ba nu: mai bine să cîntăm. Tu cu mine. Facem un duet: acuși se termină tabloul ăsta și n-a cîntat nimeni nimic. Hai, dă tonul.

CEZAR (*latră*)

BICĂ: Îîi, ce voce! Dacă ai mai rămîne o vreme în grija mea, poate aș scoate din tine un... șoricar, Cezare, dar voce, regret, nu pot să-ți dau. Păcat: asta ți-e limita biologică. Limitele mele, în schimb, sînt de ordin geografico-administrativ: corespund suprafețelor localităților Zimnicea, Urziceni și Slobozia — raza mea de activitate. Față de unul care reface anual ecuatorul, via Nica-ragua, eu sînt... cam ce ești tu, javră, față de mine.

ZOZO: De ce te ponegrești, Bică, de ce...

BICĂ: Hai să golim sacii, Cezare. Să stîrpim gîndacii, Cezare. Și să cîntăm! (*Cîntă, punctat de lătratul ritmic al lui Cezar, care își vede conștiincios și de serviciu, trăgînd maneta la semnalul roșu.*)

Aerianul paznic de recolte

Pină la cer ar crește griu, porumb,
Dar însoțit, nu-i chip să mai dezvolte
Nici dolofani știuleți, nici pline spice.
E tras în jos, căci, orișice s-ar zice,
Femeia este aripa de plumb.

ZOZO (*aparte*): Zău? Așa, prin urmare!

BICĂ (*cîntă*):

Nu sîntem siguri nici de nemurire,
Știi ce-a pățit chiar Cristofor Columb
Cu contestata lui descoperire,
Dar patru veacuri tot a dus-o, parcă,
El neavînd muiere să-l întoarcă.
Femeia, iată, aripa de plumb!

ZOZO: Atunci de ce n-o lăsați pe pămînt?

BICĂ (*cîntă*):

Tot ceru-i cîmp al îndrăzelii mele,
Pot să-l deschii de stele bumb cu bumb.
Dar pentru ce? Ca prin aceste stele
Să-și treacă Eva lacoma ei sloară
Să-și facă alt colier, înc-o brătară?
Femeileni-s aripa de plumb!

ZOZO (*calmă și decisă*): Perfect. Din fericire nu mai ai nevoie de aceste aripi. Tot e ea groaznic de „terre-terre”. Vă despărțiți. Tu renunți la ea și ea renunță la tine. Zboară singur, „please”. Avîntă-te!

BICĂ (*speriat, sare de la locul lui*): Zoe, doar n-ai luat-o în serios? E un cîntec, atîta doar.

ZOZO (*de gheață*): Firește. Cîntecul spune ce are omul pe inimă. Unde am rămas? A, la avînt. Avîntă-te, Bică.

- Ti-a dat statul un aparat fără aripi. Orizon-
tală, verticală, tot ce trebuie. Ridică-te,
pornește, cucerește planetele sistemului
nostru solar! Cultivă-le cu păioase!
Stirpește-le dăunătorii!
- BICĂ: Zoe, te implor, încetează. Uite,
dacă ți-e rău, aterizăm numaidecît.
- ZOZO: Nu e nevoie. Mi-e bine. Și nu
mă mai întrerupe. Unde am rămas?
A. la hîrciogii de pe Neptun. La gin-
dacii de Colorado de pe Venus. La
omizile de pe Marte. Ai grijă. Bică,
dăunătorii extra-terestri sînt mari, mult
mai mari decît pe Terra. Legea pro-
porțiilor. (*Apar perechi, perechi prin
fața peretelui străvezii din fund, fiin-
țele descrise, plimbîndu-se pe o punte
de nori, ca în vechile ilustrații biblice
cu ambarcarea viețuitoarelor pe Arca lui
Noe. Cezar latră cu furie.*) Taci Cezar.
(*Cezar tace.*) Vezi așadar că vei avea
de luptat, Bică. Te așteaptă fapte mari,
glorioase. Grăbește-te! Umple-ți rache-
tele cu denoxid. Toate trei treptele să
fie pline cu insecticide.
- BICĂ (*distrus*): Zoe, continuă-ți exercițiul
de ironie ucigătoare, dacă asta-ți face
plăcere, dar spune-mi că nu e ade-
vărat.
- ZOZO: Ce nu e adevărat?
- BICĂ: Că plec!
- ZOZO: Ești prea agitat, Bică. Verifică-ți
pilotul automat, Bică. (*Bică verifică.*)
Funcționează? E în regulă. (*Pauză.*)
Ba da, e adevărat, Bică. Ne despărțim.
- BICĂ (*muget înăbușit*): Cînd?
- ZOZO: Îndată după aterizare.
- BICĂ (*muget înăbușit*): Atunci n-o să
aterizăm.
- ZOZO: Copilării, băiatule. Ți se termină
combustibilul.
- BICĂ (*sumberu, încăpățînat*): N-are decît.
N-o să aterizăm.
- ZOZO: Așa, așa, încăpățînează-te. Ca în-
totdeauna. Cum te-ai încăpățînat să nu
săruți niciodată mina doamnelor, sî, nu
te razi mai des decît la două zile, să
nu tai pește! cu cuțitul special de
pește. (*Scurtă pauză.*) Dar combustibilul
tot se termină, Bică.
- BICĂ: Las' să se termine.
- ZOZO: Vreau să văd indicatorul, Bică.
Zburăm de atîtea ore... Se face noapte.
Combustibilul... (*Cadranul indicator al
nivelului de combustibil apare imens,
fosforescent în scena întunecată, Zoe
tipă.*) Mai e puțin! Mai e numai pen-
tru cîteva minute.
- BICĂ: Cel mult cinci.
- ZOZO: Coboară imediat!
- BICĂ: Ca să-mi spui adio? Nici nu mă
gîndesc. (*Linia roșie de pe cadran co-
boară mereu.*) Dimpotrivă, prefer să iau
înalțime. (*Se instalează la bord, mane-
vrează. Îndată, după mișcarea din afară
a norilor, se vede că nava aeriană urcă,
urcă mereu.*)
- ZOZO (*geme*)
- BICĂ: Ce este draga mea?
- ZOZO (*suflet chinuit*): Bi-i-că...
- BICĂ (*drăguț, amabil*): Da, poftim? Spu-
ne, te rog...
- ZOZO (*în șoaptă*): Bi-i-că, știu, tu vrei să
faci și... și combustibil din nori. Extra-
ordinar, Bică. Pină și combustibil...
(*Zozo vine spre rampă, ni se adresează,
ia contact cu publicul, se confesează
spectatorilor.*) Din nori. Totul din nori.
Toată conviețuirea noastră — o săptă-
mină, o lună, un an, cît a durat, mă
rog — s-a bazat pe intensă folosire a
noriilor, ca materie primă universală.
(*Pe măsură ce vorbește, un perete din
fund culisează și în navă pătrunde un
imens nor alb, ca o construcție din friș-
că.*) Trăiam în nori... Stăteam la o
masă din nori... (*o masă albă, cu pa-
tru picioare se desprinde*) și mîncam
din castroane de nori (*idem*) niște co-
nopide de cumulus-nimbus (*idem*), din
acelea pe care le vedeți plutind pe ce-
rul albastru, vara, cînd e cald.
- BICĂ (*fericit*): Și ce, nu erau bune? Nu
spuneai tu că-ți plac? Singură zici:
strașnice conopide...
- ZOZO (*către noi*): Și unde mai pui că
nici nu trebuie să strîngi masa, să speli
vasele. La ce bun? După masă venea
un vînticel, sufla puțin, ppffuuu, — și
totul dispărea. Resturi menajere, vese-
lă, față de masă, tot. Nori! Atunci Bică
făcea patul, din nori, firește (*patul se
desprinde din muntele de frișcă*), ne
culcam pe nori ne înveleam cu o pla-
pumă de nori, știți, era plină cu puf
de cirus-cumulus, nouașii aceia subțiri
și mici, funigeii aceia albi, ușori (*Se
culcă amîndoi, se învelesc.*)
- BICĂ (*fericit*): Și ce, nu era o plapumă
caldă? Nu dormei bine, cînd te lăsam
cu să dormi? (*Șăgalnic.*) Nu te prea
lăsam...
- ZOZO (*către noi*): Dimineața nu trebuia
să scutur așternutul. Curenții de aer își
luau ei sarcina asta. Luau totul, nu-mi
lăsau nimic... Nori! Gospodăria ce-
rească!
- (*Muzica sferelor se aude intonată de in-
strumente cît mai nepămîntești, în cel mai
rău caz orga electronică. Pe acest fundal*

sonor, de elevație pură, Bică și Zozo, în patul lor de nori, au un scurt și discret recitativ separat, ca la opera italiană de bună tradiție):

BICĂ: Și totul scînteia, alb, pur, și sus...
ZOZO: Nimic nu răminea al meu, v-am spus...

BICĂ: Așa cum lumea-ar trebui să fie...
ZOZO: Nici tu vitrină în sufragerie...

BICĂ: Și-o fi, cînd s-o mai libera de lucruri...

ZOZO: Nici altceva de care să te bucuri...

BICĂ: Ca omul doar să-și fie însuși slava...

ZOZO: C-ai strîns, că ai, că n-ai trudit degeaba...

(Muzica sferelor, foarte italianizată, unește recitativele într-o largă acoladă, molto cantabile. Deodată, liniște, apoi zgomote suspecte, cadranul indicator al nivelului de alimentare cu combustibil se aprinde și indică 0, aparatul cade vertiginos, patul și masa de frișcă dispar. Zoe țipă, Cezar latră, tensiune insuportabilă.)

ZOZO (total): Cădecececem!

BICĂ (distinct în hărmălaie): Mă iubesti?

ZOZO (elementar): Maaamăăă!

BICĂ (și mai distinct): Vrei să scapi?

ZOZO (ultima verba): Biii-căăă!

BICĂ (simplu): Bine. Stai așa.

(O bucată de nor ia drumul rezervorului de combustibil, ceea ce se traduce, imediat, prin redresarea navei aeriene. Pe cadran, nivelul indicat crește...)

BICĂ: E-n regulă. Avem rezervorul plin.

ZOZO (altă intonație): Bii-i-că. (Ii cade în brațe.)

BICĂ: Te pomești că mă iubești?

ZOZO (sărut lung): Îhim...

BICĂ: Mult?

ZOZO: Îhim...

BICĂ: Aterizăm. (Manevrează.)

CEZAR (latră, se gudură.)

BICĂ: A, tu! Ți-e foame? Eh, dacă tot ne-am pus pe minuni, treacă de la mine... (Ultimul nou-raș-clăbuc se transformă, la o atingere a lui Bică, în două ciolane. Cezar își începe festinul.)
Au și măduvă? Poftă bună ție, primul prieten al omului primitiv. (Se văd, afară, virfuri de plopi, câteva acoperișuri.)
Atenție... Așaa... Gata. Sintem jos, Zoe.

ZOZO: Pe pămînt?

BICĂ: Pe.

(Oftat de ușurare. Se deschide o ușă și Bică, luînd-o pe Zoe în brațe, iese. De afară îl fluieră pe Cezar. Dar Saint-Bernard-ul întîrzie. Lasă oasele, vine spre rampă și latră trist de cîteva ori.)

O VOCE SERAFICĂ (la difuzor): Cezar a făcut o declarație. S-a dat la tradus. Așteptați... dicționarul homo-cănină există, reciproca nu. Există dificultăți. Domnule căine, vreți să repetați? (Cezar la rampă, latră trist de cîteva ori.)
Insistați asupra ultimului cuvînt. vă rog. (Cezar latră.) Da. Acum e limpede. Ascultați traducerea integrală a declarației.

O CURIOASĂ VOCE GUTURAL CĂNINĂ (rostește rar la difuzor): Cezar a declarat: După părerea mea, femeia o să fugăăăă... (Și Cezar continuă ultima vocală, urlînd lung la lună.)

T A B L O U L 6

Decorul: piscina în faianță albastră. Bazinul ocupă trei sferturi din lungimea scenei și se poate presupune că se continuă în dreapta. În stînga, parapet, scară verticală și o trambulină. În fund — o instalație de duș. În față, dreapta, o banchetă sub un para-solar. Materialele: aluminiu, plastic, buret. Așezați pe banchetă, Galett și Madame Agnès continuă o discuție.

MADAME AGNÈS: Și... demult?

GALETT: Știu și eu? Demult.

MADAME AGNÈS: De chînd, precise-

ment?

GALETT (pe gînduri): Aproape de la început. De la turneul meu în America latină.

MADAME AGNÈS (cu familiaritate și cu înțeles): Après votre retour? Dupe?

GALETT (respinge cavalereste aluzia): Încă înainte, chère madame Agnès.

MADAME AGNÈS: Ce spun les mēdecins?

GALETT: N-au găsit nimic deosebit, nimic anormal.

MADAME AGNÈS: Est-ce possible? Chînd nici una din atîtea rochii noi nu-i place? Voyons, monsieur!

GALETT: Nu e un criteriu medical, chère madame Agnès. Rochia rămâne rochie, iar starea de spirit...

MADAME AGNÈS: Mais non, monsieur Galett. *(Foarte apăsător.)* Ați văzut ce model de la urme? Robe orange, fere mineci? une robe pareille, poarte uniqueness Soraya, care fost imperatrice de Persie et maintenant vedette de cinéma!

GALETT *(se ridică jenat)*: Madame Agnès... Ce legătură are fosta şah-inșahă cu...

MADAME AGNÈS *(adânc jignită)*: Are! Doamna Zoe a strimbat nas! C'est-à-dire: lucru prost *(Pauză de efect.)* Imaginez-vous!

GALETT: Te rog să primești scuzele mele...

MADAME AGNÈS *(cu vioiciune)*: A, nu e nevoie. *(Galett, dezarmat, renunță să replice. Se plimbă prin fața ei. Dincolo de bazin a apărut, în costum de baie, Zozo. Îi face semne lui Galett să se descotorosească de modistă.)*

GALETT *(dintr-o suflare)*: În sfârșit, madame Agnès, poate aveți dreptate, v-am cauzat, recunosc, unele mici încurcături, dar sînt gata să suport anumite despăgubiri, desigur în limite rezonabile...

MADAME AGNÈS *(demn)*: Oh, dache me ajutat se vind... pardon, se dau comenzile, mais très vite, la altcineva... Maria Callas... la plus brillante voix du monde... are o rochie albe de mo-hair, exactement comme la vôtre...

(Venind tiptil în stînga, Zoe a urcat pe trambulină și o amenință cu pumnul pe modistă.)

GALETT: Vă cred... vă promit... vă voi recomanda...

MADAME AGNÈS: Maria Callas... Scala din Milano...

ZOZO *(plonjează în bazin, astfel încît un evantai de stropi o udă pe madame Agnès, care țipă ușor, cu o stăpînită indignare)*: Ce aud! Garderoba mea circula deci prin toată Europa, fericește pe toată lumea!

MADAME AGNÈS: Chère amie, mais...

ZOZO: Niciun cuvînt. *(Înoată pe spate, iese spre dreapta, se întoarce înotînd pe față.)* Pevece!

GALETT: Domniță?

ZOZO *(înotînd)*: Pevece, fii bun și cîntă un marș. Da, da, ce te uiți așa la mine? Un marș!

GALETT *(bietul om)*: Eu?... Să... eu, un marș?

ZOZO *(plictisită)*: Așa-i, mereu și mereu uit că nu cînti decît pentru salariu în țară, sau pentru complimentele presei în străinătate. Iartă-mă. Pune măcar un disc, Pevece! Ia bunăoară Aida — îl avem în combina muzicală — marșul triumfal. Te rog. *(Galett iese deandratelea, făcînd semne resemnate modistei.)* Pînă atunci, eu o să-mi țin respirația. *(Se ține cu mina de nas și se lasă în adîncul bazinului...)*

MADAME AGNÈS: Chère amie... mais... ce importante are? Adeverat. La Paris pentru che au cumperat una și aceeași model de rochie, deux vedettes au dat în judecate casa de mode Dior...

ZOZO *(din apă)*: Gîl-gîl-gîl-gîl...

MADAME AGNÈS: Liz Taylor contre Lolobrigida? Sau Sophia Loren contre...? Contre qui? Enfin! J'ai oublié... s-au intelnit la Cannes, s-au văzut ca într-o oglindă... et... et voiți le scandale!

ZOZO: ... gîl... gîl... gîl...

MADAME AGNÈS: Dar aici nu se pune problem, ma petite. Je connais le tout Bucarest. Personne nu are ce ai dumneata în dulap. Pot se jur. Personne!

ZOZO *(iese din apă și respiră adînc)*: 59! Am numărat pînă la 59! Mai lipsea o singură secundă — dar plesneam. Ați spus ceva? *(Marșul din Aida izbucnește triumfal.)* În sfârșit! *(Iese repede din bazin. Se urcă pe trambulină. De acolo dirijează cu gesturi largi.)* Atenție...

MADAME AGNÈS *(uluiea de ceea ce vede apropiindu-se)*: O, mon Dieu!

Qu'est que c'est que...

(În ritmul marșului înaintează șase sau opt dintre cele mai impunătoare toalete ale Zoei, petrecute pe umerase, iar acestea agățate cu cîrlige de două bare de șifonier, bine lustruite. Minecile au o mișcare ritmică, de soldați la paradă. Aceste frumoase fantome înaintează ri-guros spre Madame Agnès.)

MADAME AGNÈS *(țipă terifiant)*

ZOZO *(așezată pe trambulină, își bălăbănește picioarele)*: De ce vă mirați? Creaturile au venit să mulțumească Creatorului. Poate vor, ca în vechime, să aducă și o jertfă...

MADAME AGNÈS *(previne bilingv.)* Je m'évanouis, leșin... *(Și se întinde moale pe o banchetă. Tot mișcîndu-și ritmic „brațele” în sunetele marșului pretorian, cele două rînduri de „toalete” o încadrează pe modistă, o ridică pe*

- cele două bare ca pe o năsalie: treptat, marșul de triumf s-a prefăcut în marș funebru și trupurile fără cap și picioare părăsesc astfel scena încet-încet. „cu pași grei“...)*
- ZOZO (voios): Adio, madam.
- GALETT (*s-a ivit la vreme ca să vadă ieșirea cortegiului*): Ce s-a întâmplat?
- ZOZO: Nimic. Am expediat-o pe babornită. N-o s-o mai prinzi vreodată pe aici. (*Sare în apă. Înnoată.*) Ce faci, e ora, Pevece, nu pleci la antrenamentul de tenis? (*Pauză. Înnoată.*) Sau azi e miercuri? Miercuri și simbătă aștepti întâi băiatul care aduce florile.
- GALETT: Domniță, ești rea. (*Sonerie, declic, apoi o voce stilată în dictafon: „A venit băiatul care aduce florile. A adus douăzeci și unu de fire de gladiole albe, zero roz.“*)
- ZOZO: Cum adică?
- GALETT (*galant*): Ai spus că gladiolele roz îți plac din ce în ce mai puțin. În consecință, în ultimele săptămâni am redus numărul gladiolelor roz la 13, 7, 3... acum am ajuns la zero.
- ZOZO: Dumnezeu! Ești o mașină... Nu ești decît o mașină...
- GALETT: Nu e o dorință pe care eu să nu ți-o îndeplinesc, Domniță.
- ZOZO (*bate apa cu picioarele*): Crezi?
- GALETT: Sint ferm convins că, pe cit omeneste cu putință, eu...
- ZOZO: Omeneste... tu... omeneste cu putință. (*Iese din bazin.*) Atunci fă-mă să nu mor de urit.
- GALETT (*impasibil*): Urit? Te plictisești? Acum?
- ZOZO (*face gimnastică suedeză*): Groaznic... Întotdeauna. Ce, încă n-ai observat? E o surpriză, nu? Unu, doi, trei, patru. Te miră, eh? Cum dracu' să se plictisească un mecanism, primele dintre mecanismele care umplu toată casa asta! Un-doi-trei-patru.
- GALETT (*impasibil, cuvintele contrastînd cu imobilitatea lui*): Domniță, sint uluit. Sint contrariat. Aș putea spune chiar tulburat. Ce-mi reprozezi? Spune-mi, te rog.
- ZOZO: Cu plăcere. Eu te-am rugat de sute de ori: Pevece, fă și tu o dată o greșeală gramaticală, să văd cum te ia gura pe dinainte, cum vorbești și tu mai din topor. Dar ți-ai găsit! De ce nu poți măcar să drăcu, așa, bărbătește? De ce nu tai o dată, în viață, din nebagare de seamă, pește cu cuțitul de carne — sau invers? De ce nu uiți vreo două zile să te razi?
- Știi de ce? Pentru că ești o mașină perfectă. Cea mai perfectă mașină produsă vreodată pe pămînt!
- GALETT: Și cum să înlătur acest prețios defect? Fă-mă să înțeleg? Ce doarești?
- ZOZO: Aruncă-te în apă! Aruncă-te! Acum! (*Galett, care e îmbrăcat într-un costum impecabil, se ridică lent de pe banchetă.*) Hai, aruncă-te! Uite-așa! (*Ea o face.*)
- GALETT: Vrei?... să... bine, mă duc... îmi pun costumul de baie și...
- ZOZO: Ne... ne... ne! Așa cum ești! Îmbrăcat, pus la patru ace... Allez! Hop! (*Galett ezită.*) Nu se poate, nu-i așa? Stofa e de 340 lei zaerul, nu-i așa? Nu e „omeneste cu putință“... Doar n-ai să te potrivești la toate capriciile, iubitule! (*Galett, stîrnit, în sfîrșit decis, urcă pe trambulină. Își face vînt... dar Zozo strigă.*) Stai! Inutil! M-am răzgîndit. Admit că ai fi în stare de acest eroism — să-ți strici un costum de haine. Ei și? Tot nu mă impresionează. De sus, jos, cădere conform legii gravitației, ce mare lucru! Înțeleg să încerci invers! Fă-mi loc! Allez! Hop! (*Sare din apă pe trambulină, cu spatele, ca la derularea imaginilor din filmele comice.*) Uite-așa!
- GALETT (*personaj care cu greu se miră de ceva*): Fantastic! Cum izbutești?
- ZOZO: Simplu: aspir spre cer. (*Suspină.*) Vreau să spun: am aspirat o dată. (*Galett coboară prudent pe scări.*)
- GALETT: Știu, draga mea. A fost, s-a terminat. Să nu mai vorbim de asta.
- ZOZO (*se așază pe trambulină. Vocea ei are un ciudat tremolo*): Ba nu știi nimic, Pevece, nimic. Și de ce să nu vorbim! Ba să vorbim. Să vorbim!
- GALETT: Am vorbit prea mult, domniță. (*Se întinde pe banchetă.*) Pentru niște personaje din papier-maché am vorbit enorm de mult. La Tîndărică nu se obișnuiește. (*Un minut de adevăr.*)
- ZOZO: Atunci taci, n-ai decît. Eu însă am ceva de spus — și-o să spun. Vreau să te fac să vezi cerul. Uită-te la el — ce vezi? (*Miscare corespunzătoare la Galett.*) Unde te uiți, sărmane, la... * mînuitorul tău te uiți? Mai sus! Nici acolo — acolo e podul scenei. Și mai sus! Trebuie să treci și de acoperișul teatrului... ah, nu te holba așa, nu-i nevoie... trebuie să te cufunzi în albastru, să te îmbibi de azur... Trebuie să te uiți la stele, toată viața... înțelegi? Să

* Se va da numele mînuitorului păpuși Galett.

te uștiu atît de intens încît, fără suportul privirii tale, măcar una dintre ele să se prăbușească atunci cînd ai să mori. Înțelegi ?

GALETT (*stă într-o rină privind spre spectatori*): Fleacuri... Păpădii lirice ! Ei pentru ce crezi c-au venit aici ? Ca să asculte discursuri, poezie ? Aș ! Trăim în secolul tehnicii. Ei vor să vadă funcționînd obiectele de înalt standard tehnic aduse din turneele mele în străinătate. Sau, în cazul cel mai rău, vor să-l audă vorbind pe Cezar, ciinele meu trădător, ori pe altă dihanie, de obicei necuvîntătoare. De asta au venit.

ZOZO : Te înșeli, PVC ! Astea sînt gîndurile unei policloruri de vinil perfect instruite — atît. Zadarnic te-ai zgîi, zadarnic ți-ai da capul pe spate — tot n-ai zări tu cerul. Tu ai să rămii veșnic, aici, jos. Ești sortit să intri ca parte componentă în instalații, la țevărie. Cîntăreț ? Cum am putut să cred că ești cîntăreț ? ! Ha, ha, ha ! Ascultă-mă !

(*Acesta e recitativul conjugal numărul 2. La fiecare final de strofă, Galett are intervenția sa, vorbită.*)

ZOZO (*cîntă*) :

A fi înseamnă cîntec și-nălți-me, ...

A fi înseamnă a gîndi în ri-me, ...

A fi înseamnă pasiuni și cri-me...

GALETT (*vorbit*) :

Pardon ! a fi e un lucru serios.

ZOZO (*cîntă*) :

Plămîni să-ți bea soare cînd respi-ră,

Să simți că zeii, vechii zei te-admi-ră,

Să urci, să zbori, să fii pasăre li-ră...

GALETT (*vorbit*) :

Sîntem bipezi și-avem de mers pe jos.

ZOZO (*cîntă*) :

În cîteva consoane și voca-le

Încap atîtea zboruri idea-le,

Tot cerul stă în corzile voca-le...

GALETT (*vorbit*) :

Cînd răgușesc, le dreg cu oul crud.

ZOZO (*cîntă*) :

Auzi, cîntă Icar aripi de cea-ră,

Și Lindbergh, peste-Atlantic prima
oa-ră,

Gagarin cîntă cînd în Cosmos zboa-ră...

GALETT (*vorbit*) :

Ba soneria, asta-i tot ce-aud.

(*Intr-adevăr, țîrîie soneria de interior. Galett se ridică de pe banchetă. Declic, apoi în dictafon o voce stilată : „A venit mecanicul de întreținere. I-am comunicat ce are de operat astăzi. Să facă revizia curentă la combina pneumatică de curățire a bibelourilor. De asemenea, să demonteze, în vederea înlăturării defectului*

semnalat, mașina universală pentru desfacerea cutiilor de conserve“. Declic.)

GALETT : Foarte bine, să se apuce de treabă.

(*Declic, apoi din nou vocea : „A, uitasem să vă spun : a venit azi alt mecanic de întreținere. Zice că ar fi bolnav, celălalt, al nostru.“ Declic.*)

GALETT : Cum așa ? Și dacă acesta n-are calificarea necesară ? Am în casă numai patente străine. Cum o să i le dau pe mînă ? (*Pornește repede spre ieșire.*) Iartă-mă, domniță. (*A ieșit.*)

ZOZO (*coboară de pe trambulină, clătî-nîndu-se ca beată*) : Dumnezeu să te ierte... Și ne iartă nouă greșelile noastre... Iartă-l, Doamne, că nu știe ce face... (*Se oprește, surprins.*) Ce-i cu acest ghiveci biblic ? De unde l-am scos ? Alțeva voiam să spun. Alțeva voiam să fac. Voiam să fac mai multe lucruri. Multe și diferite. Chiar opuse. Simt că diferite părți din mine încep să acționeze independent. Mecanismul cu numele Zozo s-a dereglat, domnilor. Să vină mecanicul și la mine ! Sînt un simplu patent indigen ! (*Iși privește cu multă luare aminte un picior*) La fiecare săptămînă trebuie să fiu supusă unei revizii ! (*Piciorul privit îi zvîcnește. I se adresează.*) Tu ce vrei ? Vrei să faci un duș ? Eu nu. Eu, restul, nu vreau. (*Piciorul zvîcnește mai tare, Zozo se întinde pe jos.*) N-ai decît, du-te, fă-ți dușul... răcorește-te. (*Un picior, îmbrăcat mai sus de pulpă, într-o jumătate de chilot, e imediat gata să pornească autonom.*) Stai ! (*Piciorul se întoarce.*) Ia-ți și o mînă, să te ajute, idiotule ! Ia-ți mai bine toată jumătatea ! (*Din Zoe, întinsă pe jos, se desprinde o întreagă jumătate. Zoe țipă.*) Capul nu ! Capul rămîne la mine ! (*Jumătatea care vrea să se răcorească se duce la duș ; mîna manevrează robinetul, apucă dușul de mînă și face duș piciorului.*)

ZOE (*adică jumătatea cealaltă, aceea cu capul, sare într-un picior, ține mîna la spate și mîdăiează cu glas tare*) : De cînd mi s-au întîmplat toate astea ? Și mai ales de ce mi s-au întîmplat ? Voiam să-mi trăiesc viața, să iubesc, să fiu iubită. Cînd era asta ? Înainte de a deveni un simplu mecanism. Cînd ? Nu mai țin minte. Totuși, mecanismele electronice au ținere de minte, au memorie-program. Eu însă n-am, sînt un mecanism complet dereglat. (*Țipă.*) Mecanicul ! Să vină odată mecanicul !

(*De undeva de sus, se aude hărmălaie, două voci care se ciocnesc cu furie.*) Li-niște! Mă doare capul! (*Capul se răs-
tește la mîna și la piciorul care i-au ră-
mas.*) Voi ce vreți? Ce mai vreți? Fir-ați
ale dracului de membre! Vreți să îno-
tați? N-ați înotat destul? (*Se întinde pe
jos.*) Bine, cărați-vă și lăsați-mă în pace.
Din partea mea, puteți să vă și înecați.
(*Țipă.*) Capul nu, capul rămîne la mine!
(*A doua jumătate a Zoei, fără cap, se
ridică țopăind și se aruncă în apă, îno-
tînd. Capul Zoei, rotundă bilă, se iveau-
pe marginea bazinului și cîntă în gura
mare*):

CAPUL ZOEI:

Acest coșmar îmi face foarte bine,
Căci, în sfîrșit, sînt singură cu mine:
N-am brațe, nu îmbrățișez,
N-am trup, deci n-am ce să cedez.

(*Pe intermezzo de orchestră, cele două ju-
mătăți ale trupului Zoei își schimbă, țop-
păind, locurile, la duș și în bazin, în
trecere, strîngîndu-și reciproc mîna, foarte,
foarte călduros. Uacamul se apropie.*)

CAPUL ZOEI (*cîntă*):

Acum în mintea mea sfîrși-vor poate
Aceste lungi tînjiri încrucișate:

La cel terestru, din înalt,

Iar de pe sol, la celălalt.

(*În scenă năvălesc, bătîndu-se, Galett și
Bică.*)

GALETT (*boxînd în stil club, printre gi-
fițuri și icneli*): Nerușinare... Substi-
tuire de persoană... violare de domici-
liu... delicvent sentimental recidivist...
hoț de cîini de rasă...

BICĂ (*cotonogînd ne-elegant, dar eficace*):
Domnul păianjen a fost deranjat din
plasă... Dintele se clatină, ai? Las' că
dintele fals e mai sănătos... Nu-i așa
că stelele sînt verzi, Cecman? Verzi,
artist cu a mic...

CAPUL ZOEI (*neobservat de cei doi*):

Tăcere! Tăcere! Mă doare capul!

GALETT: Domniță!

BICĂ: Zoe!

(*Fiecare vîzînd — și recunoscînd o altă
parte a trupului adorat; Galett a ajuns
dintr-un salt la duș și strînge în brațe
jumătatea de acolo; Bică a făcut o să-
ritură în bazin și a ieșit cu cealaltă
jumătate; o poartă pe sus, precum ba-
lerinul partenera în apoteoză.*)

CAPUL ZOEI (*cîntă sfîrșitul cîntecului
cu Jocul-coșmar*):

Pămînt și cer de-ar face numai una

Definitiv, acum și totdeauna...

Tot două sînt? Ce nefiresc!

Atunci — să mă rostogolesc!

(*Se rostogolește de-a lungul balustradei.
Bică lasă corpul și aleargă să prindă
capul. Capul-bilă se oprește brusc și se
rostogolește în sens contrar. Galett lasă
și el corpul și începe să gonească după
el. Încă două-trei pendulări și capul țipă:*

CAPUL ZOEI: Stop! (*Incremenire.*)

Gata! Ajunge! Am traversat o criză.

Acum ies din criză.

BICĂ și GALETT: Să te-ajut...

CAPUL ZOEI: Nu. Singură m-am des-
compus, singură mă refac.

(*Bică și Galett aduc în brațe, fiecare,
cite o jumătate din trupul adorat. Au
aceleași gesturi.*)

BICĂ: Care...

GALETT: Dintre...

BICĂ: Noi...

GALETT: Doi? (*Capul Zoei devine
turnantă.*)

BICĂ și GALETT: Alege!

(*Capul turnant al Zoei se învîrtește tot
mai repede, cu un vaiet: Nu știu, nu
știu, nu știu, nu știu... Brusc se oprește.*)

ZOZO: Dar veți afla. Vă promit. (*Cei
doi tremură de încordare.*) Veți afla
în tabloul următor. (*Strigăt cu rever-
berații.*) La iarnă!

T A B L O U L 7 Ș I U L T I M U L

Iarnă. O șosea pustie străbate un cîmp înzăpezit. O cioară, filfînd rar, subliniază prin
contrast, imensitatea albă dimprejur. Pe urmă dispare, probabil speriată de camionul care
va intra în scenă, tras anevoie de doi cai murgii și de departe precedat de felurite zgomote
— pocnete de bici, îndemnuri onomatopeice, nechezat, clopoței etc. E camionul mare,
închis ca un vehicol frigorific, pe care citim: „La veselie generală — bilci popular.
Distracții pentru mari și mici, de departe și de-aici. Prețuri modeste.”

CIRCARUL (*oprește caii, sare de pe
capră și examinează îngrijorat starea
drumului*): Hmm... e rost de înzăpe-
zire. Dracu' m-a pus să plec tocmai
acum? (*Pauză, apucă o lopată, curăță
zăpada.*) Dar ce era să fac? Din tîr-
gurile alea am stors tot publicul. Tur-
neu lung, lung, da' trebuia să se mai

și sfîrșească. Hai acasă, puîsor... (*Caii
nechează, se opîntesc, bat pe loc.*) Ce-i
cu voi, zmei de închiriat! Vi-i greu!
Păi v-am spus doar mă duceți pînă
la gară... nu-i departe... p-ormă îmi
sui calabalicul în tren, iar pe voi vine
să vă ia stăpinul vostru... și turic! la
grajd, la căldurică. Hai, hai, dați-i

bătaie, că-i tirziu, acu' pică trenul.
Mișcați.

(Căii și camionul ies încet din scenă, zgomotele specifice îi însoțesc, stingându-se lin, în depărtare. Cioara vrea să-și reia finiturile. Dar o alungă, cu un bulgăre de zăpadă, drumețul.)

DRUMEȚUL (se iveau pe șosea, fluierând, deși luptă din greu cu zăpada. Privește în sus, privește la ceasul de pe mână): Bietul circar! El nu are ceas. Așa că degeaba se mai grăbește. A pierdut trenul. O să vină îndărăt, veți vedea. Deocamdată, să nu uit că am o întâlnire. (Cu ochii la ceas.) Atenție: e ora! (Privește jur împrejur.) Și e locul. Pe aici trebuie să fie. (Strigă.) Arătați-vă!

PRIMUL OM DE ZĂPADĂ (se ridică vertical din nămeți): Cu-cu!

DRUMEȚUL (bucuros): Bună ziua, soră!

AL DOILEA OM DE ZĂPADĂ (se ridică lângă primul): Cou-cou!

DRUMEȚUL (respectuos): Sărut mîna, madame Agnès.

AL TREILEA OM DE ZĂPADĂ (se aliniază lângă ceilalți doi): Cu-cu!

DRUMEȚUL (cu altă nuanță de respect):

Vă salut, tovarășe locotenent.
(Oamenii de zăpadă crapă ca niște coji țepoase de castane coapte și din ei ies afară persoanele numite. Încep, firește, cuvenitele mișcări de încălzire. Locotenentul în manieră cazonă, femeile în stil felin. Drumețul își clădește și el omul său de zăpadă. Gesturile tuturor vor trebui să rimeteze următorul canzone pe patru voci):

TOTI (cîntă):

Lăsînd de-o parte treburî fel de fel
Tuspatru am venit, cu tot avîntul,
Să știm sfîrșitul marelui duel.
Ce-alege Zoe? Cerul sau pămîntul?

SORA și MADAME AGNÈS (cîntă):

Noi parîem pe Galett; soț model
Ar țîne-o-n puf, nu și-ar uita cuvîntul
Să-i scoată pașaport, s-o ia cu el
Pe tot pămîntul...

TOTI (energic):

Cerul sau pămîntul?!

DRUMEȚUL și LOCOTENENTUL DE

MILITIE (cîntă):

Pe Bică-l preferăm; bărbat fidel,
Un simplu semn și ar goni ca vîntul
Să-i smulgă lui Saturn al său inel
Să-l dea femeii...

TOTI (energic):

Cerul sau pămîntul?!

(Om de zăpadă făcut, dacă se poate „la vedere” — de Drumeț, este gata, vertical crăpat în două ca și ceilalți. De

departe se aude nechezat de cai, lătrat de ciine, clopoței. Cele patru personaje își ocupă locurile în oamenii de zăpadă unde se ascund, patru siluete încremenite, care nu vor mai avea mișcare scenică. Nu însă înainte de a scoate capul pentru a cînta și finalul cîntecului despre așteptarea deznodămîntului.)

TOTI (cîntă):

Iubirile sînt gata la apel.

Deznodămîntul vrem. Deznodămîntul

DRUMEȚUL:

Cel mai normal...

SORA:

Mai bun...

LOCOTENENTUL:

Mai drept...

MADAME AGNÈS:

Plus bel...

SORA și MADAME AGNÈS (neloiale, fiindcă bărbații au tăcut; mai scot o dată capul și au ultimul cuvînt — în acută):

Jos cerul!

Sus pămîntul! Sus pămîntul!

(Acordurile muzicale se întrerup brusc. Clopoșii sînt aproape. Cortegiul apare în strictă ordine: întîi Circarul, pe jos, cu o lopată în mîini, oprindu-se din cînd în cînd să deschidă pîrtie; apoi cei doi murgî trăgînd din greu camionul bîlcuiului popular „La veselîa generală”. Urmează bine dispus și interesat de drum, Cezar, Saint-Bernard-ul. După el, cu mîinile în buzunarele pantalonilor de schi și pîrtînd pe cap o cipilică cu ciucure, pășește Zozo. În sfîrșit, după ea, umăr la umăr, fiecare ducîndu-i o parte din povara bagajelor, vin Galett și Bică.)

CIRCARUL (din mers ne dă cuvenita explicație): Am pierdut trenul, dar în viața mea n-am făcut o afacere mai bună. Nebunii ăștia doi care o conduc pe fetișcană mi-au plătit ca să le deschid drumul pe șosea, mai mult decît am cîștigat în jumătate de turneu. Mare plească! Noroc că mai sînt scrințiți pe lume. Dii, dii, lei paraleli cu chirie! (Iese. După ce dispăre și ciinele, Zozo, în mijlocul scenei se întoarce spre însoțitorii ei.)

ZOZO (lui Bică): Poate ai obosit. Odihnește-te, stai.

BICĂ (sufîind greu): Cine, eu? Asta-i bună!

ZOZO (lui Galett): Stai, odihnește-te, poate ai obosit.

GALETT (frînt și dînsul): Eu cu atît mai puțin.

ZOZO : O să mă așez pe o dată duhul de atita vanitate. Stop amândoi, vă poruncesc. (*Se opresc.*) La al șaselea semnal vă așezați jos. Atențiune... (*Peste cîmpie se aud semnalele radioului, la al șaselea, scurt, amândoi s-au așezat, ușurați, pe valize. Zozo strigă*): Cîrcarule! Cîrcarule!!

CIRCARUL (*de afară*): E!

ZOZO : Mergi încet, să te ajungem din urmă.

CIRCARUL (*de afară*): Încet, încet.

ZOZO (*trecînd cu gesturi simetrice de la unul la altul*): Ce vreți, dragii mei? Ce urmăriți? La ce ați mai plătit pentru camionul acela, dacă voi mergeți încărcăți ca niște asini? Răspundeți-mi.

BICĂ (*cu infinit reproș*): LUI i-ai dat valiza cea mai mare, mie cea mai mică.

ZOZO : Prostuțule, dar ți-am încredințat-o ție pe cea mai grea.

GALETT : Aha! LUI i-ai încredințat-o. Tot lui i-ai mai încheiat și butonii mănșilor.

ZOZO : Dar ție scumpule, ți-am potrivit fularul la gît, ai uitat?

BICĂ : „Scumpule“! Fularul potrivit la gît. E clar!

ZOZO (*lui Bică*): Ce „clar“? (*Lui Galett.*) Ce „aha“?! Mă enervați. Mă obosiți. Nu sînt balanță făcută la „Independența“ Sibiu. Și aia mai scapă cite o bătaie de 10 grame! Ce vreți! Ce tot vreți?

GALETT : Știi bine, domniță. Să te pronunți, așa cum ai promis.

BICĂ : Să spui „care“, Zoe. A venit iarna. Spune: „care“?

ZOZO (*face doi bulgări de zăpadă și jonglează cu ei*): Care, care... Uff... Bărbații mei dragi... Unul mai drag ca altul...

BICĂ (*repede*): Cine-i acest „unul“?

GALETT (*lent*): Cine-i „altul“ ăla?

ZOZO (*aruncă bulgării în sus, de unde nu mai recad*): Nici unul, nici altul.

BICĂ și GALETT (*într-un glas, dar cu două feluri de spaime*): Cum?

ZOZO : Nici unul, nici altul. Am spus! Gata!

(*Cezar se întoarce și adulmecă pe rînd pe cei patru oameni de zăpadă. O ninsoare începe, bogată, cu fulgi mari.*)

BICĂ și GALETT : Nici unul, nici altul? Nu se poate. Nu se poate.

ZOZO : Ba da, și încă cum! Vă rog să-mi puneți valizele în camionul circu-

lui. Pe urmă să vă întoarceți la gară și de acolo acasă.

BICĂ și GALETT : Și tu?

ZOZO : Eu — v-am mai spus. Am închis ochii și am atins harta țării într-un punct, absolut la împlinire. Acolo mă duc. O să lucrez acolo, o să vă uit pe amândoi, o să...

BICĂ : Zoe, ascultă-mă. Îmi cunosc acum defectele vechi. Știu ce ți-a dispăcut la mine. (*Febril, gesticulează cu valiza.*) Am fost la „Căminul“. Zoe. Am ochit o garnitură de mobilă, lux — a-nția. Am făcut împrumut la ajutorul recipro — am luat un covor persian veritabil, lucru de mină, Consignația! Am acontat, acum, iarna, un frigider...

(*În timpul acestei tirade, cad lent, legănîndu-se ca fulgii între care se amestecă toate obiectele descrise. Curioasa ninsoare e liniștită și nu șochează pe nimeni.*)

ZOZO : Felicitări, Bică, sincere și din suflet felicitări. Crezi că nu observ și că miroși a lavandă ambrată? Ori, că te exprimi aproape academic? Zău, observ și îmi place. Dar, am spus: nici unul, nici altul. (*Bică se oprește distrus sufletește.*)

GALETT : Domniță, eu astăzi sînt alt om decît cel pe care l-ai știut. Mi-am dat în sfîrșit seama de ce nu reușeam să te vrăjesc cu adevărat. Da, știu acum ce ți-a lipsit în casa noastră. Vocea mea, vocea prin care am cucerit o lume. Acum cînt! Vin acasă de la Operă — și de-abia încep să cînt cu adevărat. Am dat naibii toate-toate alșișverșurile mecanice care torceau, zumzăiau, biziiau, sfîrșiau din zori și pînă în noapte. (*Pentru păstrarea simetriei, cîteva dintre obiectele-agregat din locuința lui Galett apar pe rînd și „explodează“, fără gălăgie de altfel, doar desfăcîndu-se brusc în bucăți și încheîndu-și astfel cariera.*) Să se audă glasul omenesc, cîntecul. Vrei să-ți cînt ceva? Cu vocea aș topi pur și simplu zăpada, te-aș...

ZOZO : Bravo, bravo Galett, bravissimo! Te cred — nu vreau să riști o răceală — te cred și sînt mîndră de tine. Pe cuvîntul meu de cinste. E strașnic cum ți-ai uitat cravata acasă, asta am remarcat-o numaidecît. Și, colosal, ce bine folosești niște cuvinte așa, mai tari, de peste 75 grade. Dă-i înainte! Însă în privința..., regret, Galett. Am spus doar: nici unul, nici altul. (*Galett tace, distrus și el. Cezar și-a terminat inspecția și, ridicîndu-se în*

două labe raportează ceva la urechea Zoei.) Sper că ați auzit bine, prieteni, hei, voi patru de acolo, alde Gerilă! Nici unul, nici altul! Am zis! Aceștia deznodămintul. V-ați liniștit? Acum puteți pleca la ale voastre. Hai, nu mai degerați degeaba, duceți-vă! (Cei patru oameni de zăpadă dispar. Zozo se întoarce spre sală.) Și dumneavoastră. Nimic nu vă mai reține să vă luați de la garderobă lucrurile și... (Un spectator din primele rânduri se ridică în pripă și își îmbracă haina de vinț. Nu-și nimerește minca. Zozo vine spre rampă.) Uite, văd că dinsul, mai grăbit, și-a adus haina dinainte în sală, ca să plece mai curînd. (Ușoară imputare.) Practic, însă...

DÎNSUL (încheindu-se): Iartă-mă, Zozo. Trenul meu pleacă. Ultimul lucru pe care am vrut să-l văd în deplasare a fost piesa asta. Acum am la ce mă gîndi o lună întreagă.

ZOZO: O lună!

DÎNSUL: Da. Pînă vin iar.

ZOZO: Și între timp ce faci?

DÎNSUL (simplu): Ce să fac, lucrez, și...

ZOZO: Și mai ce?

DÎNSUL (confidențial mare, spusă cuiva cunoscut intimplător): Și... aștept.

ZOZO: Ca și mine. (Pauză.) Unde lucrezi și aștepti?

DÎNSUL: Undeva. Într-o așezare ome-nească.

ZOZO: Zău? Ca și mine. Nu cumva chiar în locul unde mă așez eu?

DÎNSUL: Știu și eu? Te pomenești! Cum se cheamă locul acela?

ZOZO: Aăă... ăsta... ăăă... Am uitat. (Se scuza.) L-am ales cu ochii închiși, pu-nînd degetul pe o hartă mare... Dar stai, stai o clipă. (Strigă lung, pentru departe.) Hei! Prietene! Unde mergem?

CIRCARUL (de foarte departe): Aaa-eee-iii-ooo-uuu-ăăă...

ZOZO (cu miinile pîlnie la gură repetă mai rar întrebarea. Același răspuns.) E prea departe, nu m-a auzit! (Duce mina streășină la ochi.) Nici nu se mai vede. Ninge atît de tare! Tot cîmpul, cît se zărește, e alb. (Dă capul pe spate.) Dar și cerul e alb, oho! (Se întoarce spre Dînsul.) Nu-i așa?

DÎNSUL: Ba da.

ZOZO: Nu, asta e doar impresia mea. Uită-te bine. Dumneata vezi unde sfîrșește pămîntul și unde începe cerul? Uită-te prin ninsoare.

DÎNSUL (se uită atent): Nu, nu văd nici eu. Totul e una.

ZOZO: Nu se poate. (Se întoarce spre Bică și Galett.) Voi vedeți vreo linie de demarcație?

BICĂ și GALETT: Sigur că da. Firește.

BICĂ: Pămîntul e jos, pînă acolo.

GALETT: Iar cerul — de acolo în sus. (Au arătat cu mina.)

ZOZO (vine la rampă spre Dînsul): Ei? Privește mai atent.

DÎNSUL (se uită și mai atent): Îmi pare rău, eu nu văd nici o linie de demarcație.

ZOZO: Poate ești miop. Vino, te rog, mai în față. (Dînsul iese din rîndul respectiv de spectatori și se lipește de rampă, cu spatele la sală.) Acum vezi?

DÎNSUL: Unde-i pămîntul și unde-i cerul? Nu.

ZOZO: Extraordinar. Știi ceva? Urcă-te pe scenă. E pe aici o scăriță...

DÎNSUL: Nu-i nevoie de nici o scăriță. (Dintr-un salt e pe scenă.)

ZOZO (lingă picioarele lui): Ce vezi?

DÎNSUL: O singură depărtare și o singură apropiere. Albă.

ZOZO (își dă capul pe spate): Oo! Ce înalt ești! Nemaipomenit de înalt.

DÎNSUL: Hm! Înălțimea normală. În armată, la „în flanc cite unul” stăteam întotdeauna în mijlocul rîndului.

ZOZO (îi cuprinde genunchii): Ba ești uriaș! Uriaș! U-ri-aș!

DÎNSUL: Exagerezi, Zozo.

ZOZO: Știi cum ești? Vorbesc despre statură. Știi cum ești?

DÎNSUL (amuzat): Cum?

ZOZO (își ține respirația, apoi încet): Așa: dela-pămînt-pînă-la-cer. (Își lipește trupul de picioarele lui.)

BICĂ și GALETT: Zozo! (A fost un strigăt de amar ireversibil.)

ZOZO (spre ei): Da, băieți. (Îi mîngîie pe obraz pe amîndoi.) Ați ghicit, băieți. (Tainic.) Îl iubesc. Pe Dînsul îl iubesc. Probabil, pentru că e atît de înalt. Îl vedeți?

BICĂ (tremurat): De la pămînt...

GALETT (la fel): ...pînă la cer.

ZOZO: Da. (Către Dînsul.) Vrei să mergem împreună? (Așteaptă tremurînd.)

DÎNSUL (ezită, vrea să-și scoată o țigară, renunță, se uită în zare. Face un bulgăre de zăpadă, îl rupe în două, scoate din el... o floare. S-a decis.) Vreau!

ZOZO (tremurînd mai tare): Atunci, ia-mă în brațe.

DÎNSUL (încet, cu multă grijă, o ia în brațe pe Zozo)

ZOZO : Să mergem, uriașule.

DÎNSUL : Bine. Hai.

ZOZO : O clipă, omule de-la-pământ-până-la-cer... *(Pauză.)* Spune-mi... Spune-mi... *(Ezită.)* N-ai să-mi reproșezi... *(Ezită.)*... trecutul ? *(Gest imperceptibil spre Bică și Galett.)*

DÎNSUL *(după o clipă de gândire)* : Nu. Niciodată n-am să-ți reproșez nimic. Pentru că, la drept vorbind, fără aceste experiențe de viață, n-ai fi nimic altceva decât...

ZOZO *(cu teamă)* : Decît o... ?

DÎNSUL : O păpușă... *(Iese strîngînd-o la piept.)*

BICĂ *(se uită lung în urma lor, apoi în jos și în sus)* : Ce puteam să spun, dacă linia de demarcație exista totuși ? Am spus ce-am văzut. *(Cîntă.)*

Eu știu că veritabili — da ! sînt norii
Și-i veritabil faptul — da ! Să zbori

Expră ca să combați dăunătorii,

Da, veritabilii dăună...
(Se întrerupe, pe gînduri) : Dacă a vră-

jit-o pe Zoe, omul ăsta o fi și el veritabil... *(Iese încet prin dreapta.)*

(Cezar, Saint-Bernard-ul, vine agitat în scenă. Se apropie de Galett, se gudură pe lingă el, apoi nervos, face cîțiva pași nedeciși spre stînga, spre dreapta, spre stînga și, în sfîrșit, cu un hămăit entuziast o ia la fugă după Zoe și după Dînsul.)

GALETT *(rămîne nemișcat în mijlocul cîmpului alb, privind după el, cu înfi-nită uimire retorică)* : Et tu Caesar, canis mi ?

(Pe fundalul sonor, allegro vivace, din potpuriul tuturor songurilor piesei cade încet

C O R T I N A

Ilustrația: MARCELA CORDESCU

